

Ročník 2 / číslo 1
leden 2013

20,- Kč
nebo výhodné předplatné

MĚSÍČNÍK KRUŠNÉ HORY – ZÁPAD

**Šťastný rok
2013
přeje
Jan Novák**

Z obsahu:

*Konec roku 2012 se sousedy
Čtěte na str. 5*

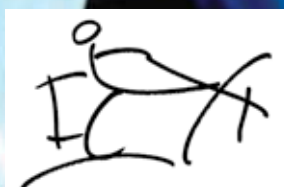
*Tip na výlet
Ježíškova cesta*

Čtěte na str. 16

*Carlsbad
Ski Sprint*

Čtěte na str. 20

Podpis J. N. vlastní kresbou

Vážení horalé a přátelé Krušných hor,

po distribuci dosud rekordního nákladu (800 kusů) prosincového vydání Luftu, ve kterém jsme na tomto místě provedli bilanci dosavadních třinácti vydaných čísel, jsme pozvali na sobotu 15. 12. 2012 naše obětavé distributory, dopisovatele, inzery-sponzory a přátele, abychom se poradili, jak náš měsíčník v roce 2013 připravovat dál co nejlépe, aby spokojení čtenáři mohli svým kamarádům a přátelům Krušných hor doporučit koupi Luftu s ještě klidnějším svědomím.

v duchu našeho „Krušnohorského manifestu – Lidé čtete!“ (otištěného ve vánočním nultém čísle Luftu 2011), který je spolu s obsahem všech dosavadních vydání k dispozici na našem webu www.herzgebirge.cz.

Založením vydavatelské společnosti KRUŠNOHORSKÝ LUFT o.p.s. jsme splnili podmínky nejen pro možnost odpočtu případného sponzorského daru z daňového základu laskavého sponzora, ale především pro možnost požádat o do-

na sebe. Naším cílem – kromě dalšího zkvalitňování obsahu – je rozšířit prodej také za Klínovec a v lidnatějších městech Jáchymov, Nejdek, Rostava či Kraslice, chceme dosáhnout zvýšení zásilkového prodeje Luftu poštou do schránky přátelům Krušných hor v ČR i češtinářům v Sasku na opačné straně Erzgebirge, uvažujeme o tisku německé verze Luftu, našel-li by se překladatel-naděšenec. S vyšší cenou za tisk v nové tiskárně jsme se zatím museli vyrovnat, doufáme však, že prodej podpoří také vyšší kvalita fotek a nové uspořádání textů.

Schůzka přátel Luftu 15. 12. 2012 v osvědčeném pohostinném prostředí salonu restaurace penzionu Bohemia na náměstí Svatého Vavřince v Horní Blatné

I když si nemyslíme, že „o peníze jde až na prvním místě“, pro zachování tohoto periodika na „krušnohorském trhu“ jsou nezbytné finance na zaplacení zvyšujících se faktur za tisk. Přesto alespoň pro první půlrok roku 2013 chceme zachovat současnou „zaváděcí“ cenu, a nabízet tak všem přístupný veřejný prostor

taci na veřejně prospěšnou činnost, abychom mohli zachovat prodejní cenu i v situaci, kdy na pultech leží vedle našeho Luftu k odběru zadarmo Krajské listy, které Karlovarský kraj vydává také jako barevný měsíčník v nákladu 132 000 výtisků. Na dotaci však nechceme spoléhat, spolehnout se musíme hlavně sami

Další novinkou letošního roku bude, že redakce Abertamských novin předala posledním loňským vydáním tohoto čtvrtletníku (ročník VI., číslo 4) štafetu informování občanů města našemu Luftu. Děkujeme tímto za důvěru a těšíme se na o to užší spolupráci s dopisovateli a čtenáři z Abertam. Myslíme si spolu s abertamským městským úřadem a panem starostou Zdeňkem Lakatošem, že nejen Abertamům můžeme nabídnout prostor potřebný pro informace z radnice úsporněji, než vydávali-li periodikum obecní úřad.

Přejeme vám klidný rok 2013 z příjemného čtení Luftu.

Vaše redakční rada

MĚSÍČNÍK KRUŠNÉ HORY – ZÁPAD
Ročník 2 / číslo 1
LEDEN 2013

Registrace MK ČR E 20467
Vydavatel KRUŠNOHORSKÝ LUFT, o.p.s.
IČ 29160154
Ředitel Jiří Kupilík
Sídlo - Adresa redakce
Komenského 299, 362 37 Horní Blatná
Bankovní účet 253184266 / 0300
IBAN: CZ53 0300 0000 0002 5318 4266
BIC: CEKOCZPP
Cena výtisku 20 Kč/1 ks
Předplatné pololetní
V místě distributora 100 Kč/6 ks
Poštou na doruč. adresu 200 Kč/6 ks
Do zahraničí poštou: 12 EUR/6 ks

Inzerce cena podle velikosti a opakování tisku po dohodě s vydavatelem 602 415 187
E-mail herzgebirgeluft@seznam.cz

Redakční rada
Petr Maglia, tel. 602 381 286
E-mail maglia@volny.cz
Jiří Kupilík, Lenka Löfflerová,
Michal Urban, Karel Picura
Ulrich Möckel, Eva Skalníková,
Václav Kupilík, Jana Magliová,
Petr Mikšíček

Logo Lenka Michaluková
Kulturní programy Jana Picurová
E-mail: picu.japicu@gmail.com
Sportovní programy
Eva Hejtmánková
E-mail: hejtmankova.eva@seznam.cz
Internetová správa Jan Maglia
E-mail: maglia.jan@volny.cz
Web www.herzgebirge.cz
Facebook [herzgebirge](https://www.facebook.com/herzgebirge)

Distributoři
Potůčky – Lenka Štrauchová
Horní Blatná – Eva Chlumská; U Gity
Pernink – U Patrika, Květinářství
Abertamy – Lenka Löfflerová; U Březiny
Boží Dar – Jitka Peřina; konzum Čáda
Pstruží – Anna Heranová
Merklin – Hedvika Roznerová
Nové Hamry – hotel Schwarz
Vysoká Pec – Iva Hüttnerová
Nejdek – Alena Veselá
Myslivci aj. – Ivana Pečimúthová
Lesná – Mgr. Dana Waldsteinová
Mariánská – hospůdka Krmelec
K.Vary, Krymská-cestovka – Z.Štréblová
K.Vary, Krajská knihovna – Infocentrum
Ostrov, Dům kultury – Infocentrum
Další distributoři jsou vítáni!

Prodej – Infocentra v obcích
Náklad 800 kusů
Uzávěrka příspěvků do příštího vydání měsíčníku je 1. 2. 2013.

Z obsahu / Aus dem Inhalt

Duchovní sloupek: Rok 2013 otevíráme ženským pohledem <i>Geistliches: Das Jahr 2013 eröffnen wir mit dem Blick der Frauen</i>	3
Konec roku 2012 na našich horách - Aktuality od našich dopisovatelů <i>Jahresende 2012 – Aktualitäten von unseren Korrespondenten</i>	5
Výběr společenských a sportovních možností <i>Kultur und Sport</i>	8
Krajkářství v Krušnohoří (3. část) <i>Das Spitzenklöppeln im Erzgebirge (3. Teil)</i>	10
Rozhovor: Jan Novák – muž se srdcem sportovce <i>Gespräch: Jan Novák – Ein Mann mit dem Herzen des Sportlers</i>	12
Sport: Běžkaři se již po šesté proháněli v centru Karlových Varů <i>Sport: Die Skilangläufer kämpften schon sechstes im Stadtzentrum von Karlovy Vary</i>	15

Tip na výlet: Ježíškova cesta na Božím Daru nabízí příjemný výlet
Ausflugstipp: Der Christkindsweg in Boží Dar bietet einen Angenehmen Ausflug

Sport: Pozvánka na 42. ročník Karlova běhu do Abertam
Sport: Einladung zum 42. Jahrgang des Karlslaufes nach Abertamy

Turistický rádc: Ruční výroba snů v Annabergu – Manufaktur der Träume
Touristischer Ratgeber: Handgemachte Träume in Annaberg

Prosinec přinesl zajímavé výkyvy počasí
Dezember brachte interessante Witterschwankungen

Vážně, nevážně: Jak si zvířátka volila krále
Ernsthaft unernsthaft: Wie die Tiere den König wählten

Recept: Houbová omáčka s bramborovým knedlíkem
Rezept: Schwammsoße mit Kartoffelknödel

Rok 2013 ženským pohledem

Emancipace a feminismus pohledem české pracující ženy

Emancipace znamená vyproštění ze závislosti na někom nebo na něčem, získání svobody, společenské nezávislosti, rovných práv. Od 15. století šlo například o boj měšťanů o svobodu a politický vliv, o prosazení náboženských svobod pro menšiny, v 18. století o zrušení nevolnictví a od počátku 19. století i o emancipaci národů a etnik. Zároveň vzniká hnutí za rovnoprávnost a zvýšení vlivu žen, tzv. feminismus.

V dějinách lidstva do té doby bylo ženě vyčleněno podřízené místo „druhé pohlaví“ ve vztahu k muži bez ohledu na to, jaká míra moci, odpovědnosti a úcty jí byla přiznána. S rozvojem průmyslu v 19. století a hlubokými změnami ve společenských a politických systémech vznikla nutnost placené práce žen, a tím možnost ekonomické nezávislosti na muži a rodině. Hnutí žen byla vedena principy práva a rovnosti. Zaměřila se především na přístup žen ke vzdělání a na získání volebního práva. První zemí, kde bylo toto právo na jejich nátlak ženám přiznáno, byl Nový Zéland v roce 1893, ale například ve Švýcarsku k tomu došlo až v roce 1971.

Tato práva jsou pro mne jako pro ženu zásadní a jsem ráda, že jsou zde již samozřejmostí. Ale také si uvědomuji, že ženou jsem a nepotřebuji zvládnout to co muž, dokonce se ráda někdy i schovám v jeho stínu. V internetové diskusi jsem se dočetla: „Je mi fuk, jestli v tramvaji sedím, nebo stojím, jestli za mě muž v restauraci zaplatí, pomůže mi do kabátu a doprovodí mě domů. Nic z toho nepotřebuju. Jsem samostatná a soběstačná“. Pod diskusí byla anketa na téma: Neobrátila se emancipace a feminismus proti ženám? S převa-

hou vyhrála odpověď ANO. Zvláštní, není něco špatně?

Dnes v 21. století nám připadají slova emancipace a feminismus jako něco radikálního, odtažitého, co se nás snad ani netýká. Dochází však v praktickém životě k jejich naplňování? Jaká je vlastně úloha ženy v rodině, ve společnosti? Mají ženy rovné podmínky? Peněžní ohodnocení za stejnou práci je většinou u žen nižší než u mužů, některé lukrativní pracovní pozice jsou převážně obsazovány mužskou částí populace. Problémem žen v práci také může být rození dětí. Ženy mnohdy dávají přednost kariéře před rodinou a dětmi, aby nepřišly o svou rovnoprávnost. Stále totiž platí vžité pravidlo, že žena se stará o domácnost (uklidí, vypere, vyžehlí, nakoupí, uvaří) a případně o děti (výchova, školka, škola a úkoly, kroužky). Kolik jí pak zbude volného času pro sebe, závisí na tom, jak je její partner ochotný se zapojit. A také, ruku na srdce, do jaké míry necháme tyto činnosti nechat na našem partnerovi a neřkáme mu, že to vlastně dělá špatně.

Zařazení ženy do pracovního procesu vzali muži už jako samozřejmou věc. Rozhodně každá rodina lépe vyjde se dvěma platy než pouze s jedním. Abychom se nedostali na okraj společnosti, musíme být všichni výkonni. Celá naše západní společnost je na tomto principu výkonu a spotřeby postavená. Jsme součástí velkého kolotoče, který má svá pravidla, a je otázkou, komu naše snažení slouží. Snad je ale stále možné ten kolotoč regulovat a nechat ho točit tak, abychom si uhlídali jeho smysl.

V poklidu chaloupky v zasněžených Krušných horách, se svátečním náladou Vánoc a daleko od práce

foto PM

ráda nakoupím, uvařím a napeču, mužští se postarají o dřevo a většinou i o nádobí, mám čas na procházku, knížku nebo na návštěvu, nic mě nikam nežene. Takové milé zastavení na konci roku. Než se však rozkoukáme, máme tu roztočený další rok, už 2013.

Významnou událostí začátku roku je změna pravidel volby prezidenta naší republiky. Díky emancipaci a feminismu máme právo volit všich-

ni. Myslím si, že bychom svého volebního práva měli využít. I když je dobře, že kandidují také ženy, z kandidátů pro tuto funkci mi připadá vhodný pouze jeden, kníže. Je nejen důležité, jaké lidi máme kolem sebe, ale i nad sebou. Pak se i my, menší kolečka, lépe a radostněji točíme.

Přeji všem lidem dobré vůle, aby je potkalo jen to nejlepší, a těm ostatním, aby je ta dobrá vůle potkala.

Jana Magliová

Krušnohorští skřítkové se vrátí

Věřím, že náš svět je mnohem obydenější, než se na první pohled může zdát. Dokonce čím jsem starší, připadá mi pestřejší a živější. A tak nepochybuji o existenci víl a rusalek, které opatrují prameny a potůčky, zrovna jako naši předkové nepochybovali o tom, že žába nebo had v blízkosti jejich obydlí je hospodářček nebo hospodyně a k jejich domu patří stejně neodmyslitelně jako komín nebo vchodové dveře.

Můj starší syn byl svého času přesvědčen, že zná v horách místo, kde žijí jeleni se zlatými parohy, a že se nám je doposud nepodařilo najít, považují spíše za dopad naší mdlé aktivity při jejich hledání. A když pommene, že každý strom, každá květina má svého pečovatele, což potom taková hora nebo celý horský masiv. Tak jistě i Krušné hory nutně musí mít svého „správce“, tak jako si vědomí o tom svém uchovali

do dnešních dnů obyvatelé Krkonoš. Krušnohorští skřítkové jsou pak kapitola sama o sobě. Poté, co je obyvatelé vytěsnili ze svého vědomí a vyhradili jim místo pouze v pohádkách, sbalili si své nářadíčko a za tichouňkého cinkání zvonků jedné temné noci opustili náš kraj. Můj mladší synek po vyslechnutí této smutné legendy odhodlaně pravil, že naše skřítky přivede zpátky. A já sama mám neodbytný pocit, že tato chvíle se blíží.

Nejsem rodilý Krušnohořec, tak jako ostatně většina z nás. Že Krušné hory existují, jsem zaznamenala někdy v devíti letech, kdy jsem se tu ocitla, a můj vděk patří Aleně a Kamilovi „Heřmánkovi“ Růžičkovým, kteří coby skalní skauti i v dobách hluboké totality statečně vedli svoje „tomíky“, jak se turistickým oddílům mládeže tehdy říkalo, nekompromisně ve skautském duchu. Honili nás po kopcích a na tábory na Přebuzi,

v Lišším koutě u Nových Hamrů nebo o pár let později u Jelení – na to se nedá zkrátka nadosmrtní zapomenout. Světlušky, plavuně, koupání v ledové Rolavě...

Osudovým okamžikem pro mě bylo, když se přede mnou poprvé otevřelo údolí v Chaloupkách. Tehdy v sedmdesátých letech ještě mnoho domů bylo z rozvalin jasně čitelných, k nebi trčely z trosk komíny a v lousce zely temné díry – vchody do sklepů bývalých stavení. Heřmánek, který přišel do kraje hned po válce, nám vyprávěl, kolik obyvatel, domů a krav ve vsi tehdy bylo. Poprvé jsem pocítila ledové sevření a nekonečný smutek, který dodnes na mnoha místech Krušných hor na člověka dýchne. A tenkrát skončilo mé bezstarostné dětství, neboť jsem pochopila, že dějiny se ubírají po zcela jiných cestách, než je vyčíslená kolej prvomájových průvodů a „šokolad“ rozdáváných ve Varech na setkání ruskými turisty. Toto procitnutí dorazila návštěva bývalého cínového dolu u Přebuze a já jsem poznala, že s touhle temnou hradbou pohraničních hor k sobě prostě patříme. Začala jsem se sem vracet a systematicky se o „Krušky“ zajímat. Dodnes spěchám ze všech cest zpátky „opřít oko o kopce“, pro pocit neměnnosti, jistoty a domova.

Dnes už se dávno podstatně otupil hluboký chlad, smutek, temnota, kterými bylo toto drsně krásné pohorí dlouhé roky poznamenáno. Krušky se probouzejí k životu, procitají z dlouhého zlého snu, mají za sebou

významnou proměnu, a to po všech stránkách. Ať už se to týká naladěnosti obyvatel nebo třeba významných změn v ekosystémech. Lidé se vrací do obcí, opravují se domy a rostou nové, zachraňují se památky. Máme tu truhláře, kováře, kamnáře, tesaře, ekologické zemědělce a mnoho dalších. V posledních letech vznikla také sdružení na záchranu a ochranu pozoruhodných přírodních lokalit nebo proti necitelným a nesmyslným zásahům do krajiny. Vychází významné publikace o historii této oblasti, v mnoha místech se podařilo navázat osobní vztahy s původními obyvateli, kteří museli kraj opustit, a s jejich potomky. Světlo světa spatřují hluboké a často dojemné osobní příběhy z dob války a těsně po válce, z období, které bylo dlouhé roky tabu. A což teprve fenomén „Petr Mikšíček“? Nebo Nadační fond Obnova Krušnohoří v Lesné? Krušnohorský Luft? A když už jsem u Luftu, co „luftáci“, chalupáři, díky kterým zůstalo zachováno ohromné množství původní architektury a v některých případech i vůbec tvář samotných obcí... Mohla bych pokračovat a prosím za prominutí všechny, které jsem nejmenovala. Každoročně se konají nové akce, obnovují se tradice a vznikají nové. Právě toto vnímám jako zásadní proměnu – lidé v Krušných horách většinou dobře vědí, proč žijí právě tady, záleží jim na tomto kraji a díky nim hory ožívají.

Osobně vidím budoucnost Krušnohoří velmi optimisticky. Jistě,

foto PM

potížím a starostem se nevyhneme, ale jakési celkové naladění krajiny vnímám jako ohromně pozitivní. A tak mé přání a zároveň naděje do nového roku pro Krušné hory je také jakýmsi povzbuzením: Dobře

poslouchejme, možná že z velké dálky zaslechneme tichounce znít zvonky navracejících se krušnohorských skřítků, čas jejich cesty zpátky domů se blíží.

Ivana Pečimúthová

Obouruční přípitek

foto Robin Válek

Do našeho čerstvého Luftu píší 1. ledna 2013. Obvykle se v takový čas děkuje starému a přejí novému roku. Tentokrát se ale lidé na Zemi loučili s celým světem. V duchu tohoto propojení bych jako jedna ze tří sudiček ráda popřála roku, který se rodí dva tisíce let po Kristu do tajuplné 13. komnaty, aby si užil intimního spojení s každou jednotlivou lidskou duší. Ta se minulý rok stala veřejně propíraným majetkem. Dovolme si tedy letos ten luxus tajemství zrození něčeho krásného, něčeho, o co budeme s láskou pečovat a co dokážeme ve vhodné dobu přinést do nového světa darem. Láskyplná starost je to, co by v nás nemělo umírat, je to něco, co prošlo tisíciletými obětmi, něco, co všechny národy zdvíhaly v dlaních, brodice se bahnem, něco, co svítilo jako maják pro přítomná setkání.

Přeji všem čtenářům čerstvý luft do plachet našich privátních lodí, aby nám fungovala navigace, která včas rozpozná, jaká vlna nás unáší. Ve všech obdobích smysl pro rovnováhu a oči otevřené pro nádherný kontrastů dvanácti měsíců tohoto třináctého roku. S potěšením vám psala vnučka pana Václava Pánka z Abertam, se kterým zažila hodně legrace a kterého často a s láskou cítí pořád tady s námi na Herzgebirgeplacce. Připíjím proto obouručně z vážného i humorného soudku a k ochutnání nabízím větu vytrženou z kontextu knížky Tajemství hudby (Jason Martineu): „Konfliktní protiklady vytvářejí dramata, sladké protiklady pro nás představují krásu.“

**Krásný rok 2013
přeje z Herzgebirgeplacce
Kristina Košnerová**

Konec roku 2012 na našich horách

Aktuality od našich dopisovatelů

Strávit konec roku na horách je stále více „in“. Ovšem dovolit si zbavit se starostí s úklidem a sváteční výzdobou vlastního domova a nechat se hýčkat v hotelu či penzionu ve společnosti ostatních hostů – to mohou jen někteří. Pokusili jsme se nabídnout jiný pohled na konec roku na horách, a to očima dopisovatelů a přátel Luftu, pro které jsou hory jejich (hlavním) domovem a jimž tvoří společnost sousedé z obce a přátelé Krušných hor. (red)

Oslavy Vánoc v Horní Blatné

Zpívání dětí před kostelem

Konec světa nenastal, a proto jsme se mohli opět setkat v sobotu 22. prosince na náměstí v parku před kostelem svatého Vavřince při již tradičním zpívání koledí, které pod vedením Jarušky Hajňukové předvádějí naši nejmenší zpěváci z místní ZŠ i MŠ. Nevadí jim ani déšť ani sníh ani nepřízeň počasí a přinášejí nám uspokojení, které my dospělí potřebujeme, abychom se oprostili od všedních starostí. Jsme jim za to vděční, neboť děti jsou sluncem našich duší, můžeme se zastavit a být také těmi malými, kterými jsme již dávno přestali být, a těšit se na Vánoce. Těší nás velká účast, děti byly odměněny pamlsky, výtěžek z obcerstvení pro dospělé jsme věnovali místní škole. Všem děkujeme a budeme se společně těšit na příští setkání.

text a foto za okrašlovací spolek
Miluška a Jiří Dimitrovovi

Děkuji malým i nejmenším zpěvákům za účast, řezbáři Jiřímu Lainovi za dřevěné ovečky pro děti a za ostatní dárčky pořadateli – okrašlovacímu spolku Horní Blatná, který již po řadu let zajišťuje ozvučení, osvětlení a obcerstvení.

Jarka Hajňuková,
učitelka (foto PM)

foto JD

foto JD

Štědrovečerní koledy

Když pan farář z Ostrova oznámil, že tento rok nepočítá v naší farnosti o vánočních svátcích s bohoslužbou, byli jsme zklamaní. Nedá se nic dělat, je toho na něj prostě moc. Jenomže Vánoce jsou jenom jednou do roka a ponechat kostel zavřený nejde. Městský úřad zajistil k výzdobě oltáře a k betlému vánoční stromky a vytisknul pozvánky na štědrovečerní zpívání koledí pro všechny lidi dobré vůle. Mé obavy budil stav místních varhan. Při generálce trucovaly, až mne jímala hrůza. Nakonec si daly říct a do krásně rozsvíceného kostela přicházeli první „koledníci“, v hojném počtu usadili do starodávných lavic jak dospělí, tak i děti. Koleda střídala koledu. Nebyl to žádný koncert, ale zpívání z radosti, že jsou Vánoce. Zpěv doplnilo i čtení z Písma o narození Ježíše v podání Tomislava Dáni. Na samotný závěr jsme si popřáli krásné a veselé svátky.

hornoblatenský kostelník a varhaník v důchodu
Aloiz Lederleitner (foto PM)

Vánoční koncert v Abertamech

Vpodvečer 29. prosince bylo v kostele Čtrnácti svatých pomocníků v Abertamech živo. Občanské sdružení Abertamy zde již po jedenácté uspořádalo tradiční vánoční koncert. Merklínský pěvecký sbor pod vedením Moniky Šebestové opět nezklamal a dokázal všem příchozím svým uměním zpříjemnit vánoční čas. Zpěváci zazpívali nejen tradiční české koledy, ale i latinské vánoční písně a na závěr byli publikem odměněni mohutným potleskem.

Ten, kdo měl chuť, mohl ještě postát před kostelem a zahřát se připraveným svařeným vínem. Velký dík patří katolické církvi za poskytnutí prostor, ale hlavně členům Merklínského pěveckého sboru, kteří u nás vystupují bez nároku na honorář. Za rok se budeme opět těšit! **Rudolf Löffler, předseda OSA**

Koncert Roháčů v Perninku

Roháči v kostele v Perninku s basou Tomáše Čepeláka

V kostele Nejsvětější trojice se konal již třetí vánoční koncert loketské folkové skupiny Roháči. Přestože v kostele bylo chladno, byl opět plně obsazený jak perninskými občany, tak i příznivci skupiny ze vzdálenějších míst. Koncert se skládal z koled a vánočních písní, doplněných i písničkami z „civilního“ repertoáru. Bylo to moc fajn a těšíme se na příští vystoupení.

Dagmar Sloupová

Pstruží – svařák na sněhu

I když se chystaný „svařák na sněhu“ změnil na svařák v dešti, neodradilo to Pstružáky od společného svátečního setkání na Štěpána u ohně s teplým voňavým nápojem.

Kdo nebyl limitován návštěvou nebo nemocí, přišel i na „silvestrovský svařáček“. A tak jsme si mohli popřát a přejeme tímto i všem ostatním, ale především Krušnohorcům hodně zdraví, štěstí, vzájemného porozumění, optimismu a úspěchů v roce 2013.

Vaši Pstružáci IŠA + AHA

Merklínské Vánoce

Žiji v Krušných horách už bezmála 30 let a ještě pořád mě udivuje jejich krása a proměny, ale opravdu doma jsem v Merklíně. Merklín je prostě vesnice mého srdce hned od našeho prvního setkání, kdy jsme s manželem do Krušných hor přišli.

A také miluji Vánoce, proto Vánoce v Merklíně jsou pro mě vždycky úžasné a krásné. Takže moje hodnocení Vánoc je velmi zaujaté a nekritické. Hned první adventní neděli totiž dostanu vánoční náladu, těším se na první vánoční zpívání Merklínského pěveckého sboru a večer pobíhám po Merklíně a prohlížím adventní výzdobu. Okouknu také tradiční vánoční strom, který nám každý rok trochu vyroste, takže se mi zdá každým rokem krásnější a bohatší. V tomhle rozpoložení přehlížím drobné problémy jako hromady neuklizeného sněhu, klouzající cesty, fronty v obchodech nebo následný déšť, který proměnil krásný bílý sníh v hnusnou břečku. I zlomenou ruku mojí maminky jsem vzala jako drobnou a bezvýznamnou komplikaci, která moji vánoční náladu nedokáže pokazit.

A tak se stalo, že Vánoce byly zase krásné, přesně tak, jak mají být. V Merklíně se scházíme u vánočního stromu až těsně před Vánocemi (tentokrát 21. 12.). Pozdravíme sousedy, povídáme, společně s Merklínským pěveckým sborem zpíváme, dáme si na zahřátí svařené víno nebo dokonce guláš ohřívány přímo nad ohněm. Popřejeme celému Merklínu krásné Vánoce a utíkáme všichni do tepla, někteří domů, někteří do blízké restaurace.

... společně s Merklínským pěveckým sborem zpíváme, dáme si na zahřátí svařené víno nebo dokonce guláš ohřívány přímo nad ohněm...

A pak přijde Štědrý den se svojí sváteční atmosférou, kdy celý Merklín ztichne a výzdobu doplní světla na rozsvícených vánočních stromcích. Vánoce jsme prožili každý podle svých zvyků a poklidnou romantiku horské vesničky narušily až silvestrovské oslavy, samozřejmě s půlnočními ohňostroji odpalovanými z různých částí vesnice, takže výsledek bývá okouzlující a všichni se na něj každoročně těšíme.

Zbývá poslední tradiční tečka – tříkrálové zpívání dětského pěveckého souboru Skřivánci. Je to každoroční milé ohlédnutí za Vánocemi, připomenutí tradice tříkrálové koledy a opravdu definitivní konec Vánoc v Merklíně. Nastane čas masopustu, a než se nadějeme, budou tady Vánoce 2013, na které už se těším.

H. R.

Co se dělo ve Vysoké Peci a Rudném

Předvánoční čas jsme strávili se svými spoluobčany na několika setkáních. První se uskutečnilo 15. prosince v místním kostele, kde jsme se zaposlouchali do vánočních koled za doprovodu varhan a houslí. Poděkování patří všem, kteří se přičinili, aby se tento koncert uskutečnil, hlavně interpretům v čele s panem Rojíkem.

O týden později proběhlo druhé setkání na návsi, kde byl postaven betlém s Marií, Josefem a Ježíškem v jesličkách. Vedle svítil vánoční smrček. A právě sem chodíme před Vánocí zapomenout na shon, který nás v tomto čase provází. Pozdravit se, popovídat si, zazpívat koledy, zapálit si betlémské světlo, které si odneseme do svých domovů. Nový rok přivítalo pětadvacet

z nás na nejvyšším místě – Havraním vrchu. Za zvuku praskajícího dřeva, vůně špekáčků a okolní nádherné půlnoční světelné podívané.

**S přáním všeho dobrého,
hezký Nový rok, pevné zdraví
a jistý krok
Iva Hüttnerová,
Vysoká Pec a Rudné**

Závěr roku v Nových Hamrech

Nezvyklé množství sněhu, které napadlo v Nových Hamrech už ke konci listopadu, mě jako každoročně zlákal k přípravě první lyžařské stopy na Dvorském vrchu. Nadšenci z řad běžkařů si užívali krásný sníh i počasí. Sjezdové lyžování v areálu ABC SKI jsme zahájili o víkendu 15. prosince a i přes výraznou nepřízeň počasí během vánočních svátků jsme provoz nepřerušili. Těšil nás velký počet návštěvníků dvou sjezdovek, zejména dětí, které využily také lyžařské školy, večerní lyžování a občerstvení.

Tomáš Naňka, ABC SKI

**Petr Pánek a jeho první kilometry
1. prosince 2012 na Dvorském
vrchu**

Každodenní lyžování na znovu otevřené sjezdovce U smrčku v Nových Hamrech jsme zahájili 14. prosince malou večerní párty, na které se sešlo zhruba 60 nadšenců. Lyžování bylo skvělé. Nezapomněli jsme ani na Silvestra. Kdo nelyžoval, tančil nebo se přišel jen pobavit. Do nového roku jsme si také popřáli, aby se počasí umoudřilo a nadšení příznivci zimních sportů se k nám opět vrátili.

Markéta Štěříková

Přišel adventní čas a v kostele sv. Jana Nepomuckého se uskutečnil vánoční koncert a byl rozsvícen vánoční stromek. Proběhlo setkání místních obyvatel, kteří si spolu přišli jen tak popovídat a popřát k vánočním svátkům. Popili svařené víno a zaposlouchali se do koncertu přímo v kostele, kde nám zazpíval pěvecký sbor z Nové Role.

Hotel Seifert uspořádal na poslední den v roce silvestrovskou párty. Sešli se jak návštěvníci hotelu, tak i naši občané. Bohatě nazdobené stoly potěšily nejen naše oči, ale lákaly i ke konzumaci.

Silvestrovská skvělá zábava se rozproudila s kapelou Ještěřice.

O půlnoci jsme si všichni popřáli hodně zdraví, štěstí a pohody do nového roku 2013, který začal ohňostrojem před hotelem. Silvestrovská zábava skončila až nad ránem.

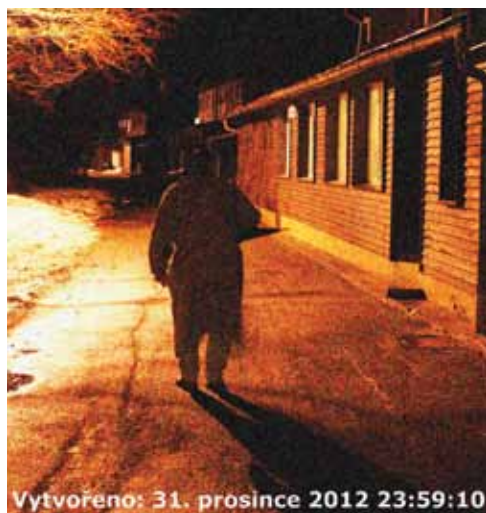
**text i foto Miluška Krejčová,
Infocentrum Nové Hamry**

Mariánská – unikátní foto odcházejícího Starého roku 2012

Unikátní záběry se v samém závěru loňského roku povedly jednomu z rekreantů na Mariánské – podařilo se mu vyfotit odcházející Starý rok 2012. Bylo krátce před půlnocí a po cestě šla neobvyklá postava. Trochu se potácela, ztěžka našlapovala. Na hlavě měla podivný klobouk a v ruce nesla deštník. Těsně před začátkem roku 2013 neznámá postava zrychlila, rozběhla se a začala lehce pískat. Odbila půlnoc, začal rok 2013 a po záhadné postavě se slehla zem. Jak je vidět na posledním z trojice obrázků, nezbylo z ní vůbec nic.

Zprávu dosvědčují přátelé Luftu
Petr Fárek, hospůdka Krmelec, Jan Duchoslav, penzion Dukla

P. S. Prosím omluvte zhoršenou kvalitu obrázků. Byla opravdu velká tma. I tak jde o unikátní snímky. Nepodařilo se nám zjistit, že by někdo předtím odcházející Starý rok viděl, natož nafotil.

Vytvořeno: 31. prosince 2012 23:59:10

Vytvořeno: 31. prosince 2012 23:59:56

Vytvořeno: 1. ledna 2013 00:00:02

Stálé expozice
Muzea Karlovy
Vary a jeho
poboček

Muzeum Karlovy Vary

Historie a příroda Karlovarska - historie regionu a města Karlovy Vary, příroda Karlovarska - charakteristická flóra a fauna, ukázky mineralogického bohatství. Archeologické nálezy, osídlení regionu, počátky měst a hornické činnosti v kraji. Historie a rozvoj lázeňského města od 15. století po dnešek, slavní karlovarští lékaři a návštěvníci. Středověké a barokní plastiky, část Jáchymovské renesanční knihovny, dějiny a rozvoj lázeňství, karlovarská řemesla, produkce karlovarských porcelánků a sklárny Moser. **1. - 31. 1. 2013 zavřeno**

Muzeum Královská mincovna Jáchymov - Jáchymov v zrcadle času - dějiny města, geologie a mineralogie Krušných hor, archeologické nálezy z Královské mincovny, rudné hornictví 16. století, velkoplošný pohyblivý model dolu, numismatika a mincovnictví. Unikátní knihovna

jáchymovské latinské školy z 16. století (knihy o hornictví a hutnictví přírodovědce Georga Agricoly, ukázky z děl pastora Johanna Matthesia a hudebního skladatele Nickla Hermanna), epitaří obrazy. Krušnohorský národopis - zemědělské stroje, nářadí a historické fotografie, krušnohorská jízba, lidové kroje. Tábory politických vězňů při jáchymovských uranových dolech po roce 1950. Historie jáchymovského radonového lázeňství a dobová lékařská ordinace, jáchymovské demolice. **7. 1. - 22. 1. 2013 zavřeno / od 31. 1. 2013 otevřeno**

Muzeum Nejdek - Národopisná sbírka z Nejdecka a Krušnohoří - dějiny města, sbírky lidového umění, keramika, výrobky z cínu, podmalby na skle, malovaný nábytek. **1. 1. - 31. 1. 2013 zavřeno**

Muzeum Horní Blatná - Těžba cínu v západním Krušnohoří - dějiny těžby a zpracování cínové rudy v západním Krušnohoří. Modely důlní techniky, velkoplošný model Horní Blatné, mineralogické sbírky, cínové nádoby. Dějiny Hornoblatenska a regionální galerie. Připomenuto je dílo místního písničkáře Hanse Sopha. (1869 - 1954). Muzeum je součástí naučné stezky Horní Blatná - Vlčí jámy.

Muzeum Žlutice - Dějiny Žluticka a hrdelní právo v minulosti - dějiny města a okolí dokumentované archeologickými nálezy, listinami a renesančním Žlutickým kancionálem. Velkoplošný model bitvy na vrchu Vladaří. Původní věznice s hrdelním právem útrpným. Historické sklepení muzea a okruh v městských podzemních chodbách, lapidárium.

Fotosoutěž

Fotosoutěž o nejkrásnější fotografie z oblasti Krušných hor probíhá od 3. 10. 2012 do 15. 2. 2013. Fotografie mohou být tematicky zaměřeny následovně: Krajina a příroda Krušných hor; Památky a turistické zajímavosti v Krušných horách; Lidé v Krušných horách, jejich život a tradice; Lidé v akci; Sportovní a kulturní akce v Krušných horách. Podrobná pravidla zájemci najdou na webových stránkách Destinační agentury Krušné hory o.p.s. v sekci tiskové zprávy: www.krusne-hory.org.

Doporučujeme kulturní a společenské a sportovní programy

Kulturní akce

- 19.1. - Ples Domu kultury Ostrov 2013 (DK Ostrov, sál; 20:00)
23.2. - Country ples Domu kultury 2013 (DK Ostrov, sál; 20:00)
23.2. - Lyžařský ples 2013 (Lyžařský klub, Nové Hamry)

Koncerty

- 16.1. - Jarda Svoboda, Traband (Galerie umění Karlovy Vary; 20:00)
17.1. - Koncert KSO u příležitosti 200 let od narození R. Wagnera (Lázně III., K. Vary; 19:30)
17.1. - Máma Bubo (Divadlo Husovka, Karlovy Vary; 19:30)
18.1. - Charlie Slavík Blues Band (Club Imperial, Karlovy Vary; 20:30)
23.1. - Petr Váša, Fyzické básnictví (Divadlo Husovka, Karlovy Vary; 19:30)
25.1. - Koncert KSO ve spolupráci s Hudební školou ve Výmaru (Lázně III., K. Vary; 19:30)
25.1. - Garage (Divadlo Husovka, Karlovy Vary; 19:30)
25.1. - Štěpán Markovič Quartet (Club Imperial, Karlovy Vary; 20:30)
29.1. - Pepa Štross + Knezaplacení (Divadlo Husovka, Karlovy Vary; 19:30)

Výstavy, přednášky

- 18.1.–24.2. - Babička (Půda Staré radnice, Ostrov; vernisáž 17:00)
24.1. - Andrea Kaucká, Napříč Afrikou (Krajská knihovna – KK Karlovy Vary; 16:30)
24.1. - dr. Petr Rojík, Hornictví u nás a jeho perspektivy (Zámek Sokolov; 17:00)
do 27.2. - Rudolf Roubal, Mýma očima (výstava fotografií, KK Karlovy Vary)
do 28.2. - Jana Hellerová, Čtvero ročních období v Krušných horách (výstava fotografií, KK K. Vary)
17.2. – 3.3. - Moc – Bezmoc – Nadmoc / Macht – Ohnmacht – Übermacht (Becherova vila, K. Vary)
Mezinárodní projekt připravený KünstlerGilde Esslingen v roce 2012 pro galerii v Regensburgu představí v menší obměně obrazy, fotografie, objekty i instalace téměř 30 autorů reflektujících projevy moci ve všech jejích podobách.

Kina

- 12.1. - Expendables: Postradatelní 2 (Kino Pernink; 18:00)
19.1. - Tintinova dobrodružství (Kino Pernink; 18:00)
26.1. - Měďa (Kino Pernink; 18:00)

- 12.1. - Štít Krušných hor – běžky volně (Jahodová louka, Boží Dar)
13.1. - Štít Krušných hor – běžky klasika (Jahodová louka, Boží Dar)
13.1. - Tříkrálový kros (Kadaň; 10:30)
18.1. - Atletický mítink (Hala Sokolov; 16:00)

- 27.1. - Veřejné lyžařské závody (Sjezdovka U smrku, Nové Hamry)
9.2. - Karlův běh, 42. ročník – běžky volně (Abertamy)
10.2. - Karlův běh, 42. ročník – běžky klasika (Abertamy)
21.2. - Světlušky, Večerní běh na Božím Daru (Areál NOVAKO)

9. – 10. 2. 2013 Karlův běh České spořitelny

GENERÁLNÍ PARTNER

Informace, registrace a přihlášky:

www.stopaprozivot.cz, www.karlubeh.cz
email: info@karlube.cz
Registrace on-line do: 4. 2. 2013

Místo konání:

Místo: Abertamy v Krušných horách
Start, cíl a prezence: Abertamy – areál technických služeb Vítězná ul., fotbalové hřiště
GPS: Loc: 50°22'12.865"N, 12°48'49.897"E

9. 2. 2013 Memoriál Jana Pravečka – volná technika

Trasy: 12 km, 24 km
Dětské závody: 0,5 km, 1,5 km, 6 km

Prezence: 8.2.16:00-20:00, 9.2.7:30-09:00

Start dětské závody: 10:00

Start závody volnou technikou: 12 km – 10:45, 24 km – 12:00

Startovné: děti 100 Kč / 200 Kč, dospělí 100 / 200 Kč, 500 / 700 Kč

10. 2. 2013 Memoriál Jiřího Čáslavského – klasická technika

Trasy: 24 km, 42 km

Prezence: 8. 2.16:00 – 20:00, 9. 2. 8:00 – 16:00, 10. 2. 7:30 – 9:00

Start: 10:00 / Startovné: dospělí 600 / 800 Kč

Do 6. 2. 2013 zvýhodněné ceny! Kombinované startovné sobota + neděle 900 Kč!

Pořadatel: LK Slovan Karlovy Vary, Dr. Davida Bechera 18, 36001 Karlovy Vary, info@karlube.cz

Volná a klasická technika, dětské závody / Velkokapacitní vyhřívání stan / Teplé nápoje a stravování v ceně startovného / Občerstvovací stanice na delších tratích / Mazací servis / Testování lyží Rossignol / Vytápění převlékárna a bezpečná úschovna věcí a lyží v Depo Kooperativa / Bohatá tombola pro děti a dospělé / Prodejní a doprovodné akce

Krajkářství v Krušnohoří (3. část)

Krajkářská škola působila až do roku 1925 i při obecné škole na Hřebečné (archiv Paula Schreibera)

Ve třetím a závěrečném dílu seriálu o krušnohorském krajkářství se zaměříme na krajkářské školství a obchod s krajkami.

Krajkářské školství

První krajkářskou školu v českých zemích zřídila už roku 1767 v Praze Marie Terezie, která omezila dovoz krajek a měla zájem na zvýšení kvality tohoto zboží produkovaného v Čechách. Pozvaná učitelka z Nizozemí naučila 118 dívek vyrábět tzv. bruselský typ krajky a krajkou zvanou „blonda“.

Rovněž František I. se snažil posílit výrobu krajek v Čechách, zejména poté, co Habsburkové ztratili Nizozemí a s tím i zdejší proslulé krajkářství. František I. založil v roce 1806 ve Vídni státní krajkářskou manufakturu, kterou vedla opět krajkářka z Nizozemí v níž se složité vzory učilo i 32 žen z českého Krušnohoří – z Jáchymova, Božího Daru, Perninku, Abertam a Kraslic. O sedm let později císař založil v Krušnohoří pět škol, výuku v nich zpravidla vedly ženy, které absolvovaly kurs ve Vídni. Postupně vzniklo až 15 škol, ale jejich existence byla zpravidla velmi krátká – jen školy v Kraslicích, v Jáchymově a v Lokti byly v činnosti až do roku 1918, zatímco další školy na Božím Daru

a na Měděnci zanikly podstatně dříve. Podle úřední zprávy kolem roku 1880 pracovalo v Krušnohoří na 16 743 krajkářek.

Zvyšování odborné úrovně paličkářek bylo velmi důležité, neboť musely obstát v nerovném konkurenčním boji se strojovou produkcí krajek. Bylo třeba přihlížet k nejnovějším módním trendům v Belgii a ve Francii. Druhá polovina 19. století proto probíhala v duchu vedení výuky belgickými mistry (Pernink, Krajková, Oloví, Krásná Lipa, Přebuz, Jindřichovice, Nejde, Rudné, Boží Dar a Kraslice). Státní krajkářská manufaktura byla v roce 1817 přeložena z Vídně do Prahy. Platy učitelek, materiál i náklady na prodej krajek těmto školám financoval stát.

Školské krajkářství mělo za úkol udržet krajkářství v tradičních oblastech, zvýšit úroveň zručnosti a pěstovat smysl pro vkus, škola též rozvíjela technickou dovednost krajkářek. Zavládla tendence výroby krajek podle žádaných vídeňských či bruselských předloh, které se postupně mísily s charakteristickými místními vzory.

V roce 1879 byl ve Vídni zřízen Ústřední krajkářský kurz, který trval 10 měsíců a měl dvě sekce: pro paličkovanou a šitou krajkou. Absolventky se mohly stát učitelkami na místních školách. Kvalita

ručně paličkových krajek byla díky kurzům natolik povznesena, že se těšila té nejlepší pověsti. Výrobky dosáhly vlivem podpory vlády takového stupně dokonalosti, že byly prodávány pod jménem „rakouské“ a byla jim dáвана přednost před krajkami dovezenými.

První světová válka byla ranou i pro krajkářské školství. K úpadku přispěla i špatná jakost a nedostatek nití. Po roce 1918 byl založen Státní školský ústav pro domácí průmysl v Praze, pod nějž přešlo 26 škol s 2 181 žákyněmi, v tomto období bylo v Krušnohoří šestnáct škol. Vzory pro paličkování krajky tvořili výtvarníci. Ústav se snažil od počátku své činnosti odstranit následky předválečného vídeňského centralismu a vrátil se k českým vzorům. Dbal, aby předváděné vzory ve školách měly osobitý český ráz.

V roce 1936 bylo v Krušných horách v provozu k výuce paličkování a šité krajky dokonce 25 škol. K později založeným školám patřily například Háje u Potůčků a Jelení. Do krajkářských škol chodily většinou dívky odpoledne po skončení výuky na obecní škole. Před druhou světovou válkou připravilo ministerstvo obchodu návrh zákona na ochranu ručních krajek. V té době byl náš krajkářský průmysl důležitou složkou vývozu, vývoz krajek dosahoval hodnoty 5 milionů Kč. Německou okupací byla státnímu školskému ústavu odňata správa krajkářských kurzů v pohraničí.

Po druhé světové válce nebyla většina původních škol na české straně Krušnohoří obnovena. V Oloví a Krajkové byly školy zrušeny v roce 1951, v roce 1964 se Státní školský ústav pro domácí výrobu přeměnil na Školský ústav umělecké výroby, pod jehož správu spadala jediná krajkářská škola pod Krušnými horami v Chomutově (od roku 1969), která existovala do poloviny 90. let. V posledních letech je paličkování zájmovou činností, krajkářky pracují pro vlastní potěšení a jen díky

tomu se uchovalo tradiční krušnohorské řemeslo dodnes.

V Krušných horách převažovaly typy krajek ze západoevropského okruhu. K nám pronikly díky hbité práci obchodníků, kteří se snažili uspokojit poptávku po zahraničních vzorech například z Bruselu. A tak nové typy krajek v Krušnohoří nevznikaly, paličkovaly se vzory dovezené. Ze saského Krušnohoří pochází jediný původní typ krušnohorské krajky, který vznikl na počátku 20. století v Královské škole paličkových krajek a vzorů (Königliche Klöppelspitzen-Musterschule) ve Schneebergu. Vytvořil ji profesor kreslení na této škole Paul Rudolf. Jde o páskovou krajkou paličkovanou čtyřmi páry paliček, páska se ve stylu secese rozšiřuje a zužuje. Krajka je velmi jednoduchá, má název schneebberská.

Obchod s krajkami

Až do počátku 18. století byl obchod s krajkami v celých Krušných horách výhradně v rukou saských obchodníků a faktorů. Někdy se dokonce krajky vyrobené na české straně vydávaly za krajky annaberské či míšeňské. Teprve v polovině 18. století se začalo paličkovat ve Vejprtech a v okolí Nejdku, a tak se začínali na trzích objevovat i první čeští obchodníci s krajkami, zatím jen v Nejdku, Jáchymově, Vejprtech a Kraslicích, kde však později převládala krajka šitá.

Paličkování krajky z českého Krušnohoří se prodávaly na trzích až v Plzni a Brně. Část zboží také směřovala do Uher a do Tyrolska, ovšem největší množství krajek putovalo do Saská a odtud dále do západní Evropy, kde se mnohdy paličkování produkty vydávaly za saské. Oblíbeným a dobře prodávajícím artiklem byly kolem roku 1750 krajky z Nejdecka, speciálně paličkování z černých hedvábných nití.

Jedna z nejstarších obchodních firem, o které s jistotou víme, byla firma Anton Gottschalk & Comp.

Byla založena již v roce 1750 v Jelení. Syn zakladatele Jakob Gottschalk měl jedinou dceru Ludmilla, která se provdala za obchodníka s krajkami Johanna Josefa Kunzmanna z Rolavy, sňatkem se obě firmy spojily a v roce 1790 se firma přemístila do Nejdku. Firma měla stálou nákupní stanici v Přebuzi, zboží sem dodávalo na 3 000 krajkářek. Kvalita výrobků firmy Gottschalk byla dokonce oceněna na řadě výstav. Později měla své filiálky i ve Vídni a v Londýně, které existovaly až do roku 1918. První světová válka však vnesla do firmy hospodářské těžkosti, a tak se v roce 1927 neubráníla svému zániku, ovšem pokračovatelkou se stala firma Kunzmann, která těžila z tradice a dobrého jména zaniklé rodinné firmy.

Celých sto let (až do druhé světové války) se v lázeňských městech těšily velké oblibě specializované obchody a stánky. Jen v Karlových Varech bylo takových obchodů s krajkami patnáct. Neprodávaly se v nich pouze krajky z Krušnohoří, ale též zboží z Francie, Německa a Vídně. Nejproslulejším a nejstarším karlovarským obchodech s krajkami byla firma J. E. Günter založená již v roce 1835. Obchod byl umístěn na velmi lukrativní lázeňské promenádě na Staré louce č. p. 345 (dnešní obchod se šperky Halada). Majitel dokonce vydával nabídkový katalog, v němž kromě vyobrazení

krajek s číslem artiklu uváděl šíři krajky, cenu za metr a zvýhodněnou cenu při větším odběru zboží. Nutno dodat, že v katalogu zastupují převážnou část nabídky „prave karlovarské krajky“.

Zavedením strojní paličkování krajky v Krušnohoří, tedy po roce 1830 (bobbínový stroj byl vynalezen už roku 1809), museli faktoři i obchodníci zaujmout nový postoj, neboť ruční domácí produkci byla zasazena veliká rána. Vekopodnikatelé v krajkářství, kterých tu bylo poskrovnu, si pořídili bobbínové stroje a obchodovali ve velkém se strojně i ručně paličkovánými krajkami (v Nejdku, v Nové Roli, v Perninku, Kraslicích a Vejprtech). Strojně paličkování krajky přinesly na trh nové složitější vzory za nižší ceny. Faktoři ve snaze vyrovnat se této situaci nutili krajkářky, aby se naučily paličkovat komplikované motivy, ovšem za stejnou, ne-li nižší mzdu. Mnohé krajkářky, aby zvládly vyrábět podle nových požadavků, začaly navštěvovat krajkářské kurzy. Kolem poloviny 19. století se výrazně zvýšila úroveň krušnohorských paličkováných krajek, avšak nijak nezlepšila sociální jistoty obyvatel Krušnohoří.

Od druhé poloviny 19. století bylo krajkářství na české straně Krušnohoří silně podporováno Obchodní komorou v Chebu, která pořádala krajkářské kurzy, výstavy a soutěže v navrho-

Krajka vzniká z jednoho vlákna nebo i z více vláken najednou. Nitě se různým způsobem krouť, přehazují, prohazují, obtácejí, uzlují, proplétají, prošíávají, špendlík se zapichuje po každém prohození nitě. Vzájemným přehazováním paliček, správným utahováním nití a formováním pomocí špendlíků vzniká krajka. Paliček, tedy i nití, je pro jednodušší práce zapotřebí alespoň osm, pro složitější vzory je jich třeba několik desítek.

Poduška neboli herdule může být plochá, kruhovitá nebo válcovitá, poslední jest nejpraktičtější, připouštějící paličkovatí krajku do libovolné délky. Nesmí být příliš lehká, a proto nejlépe jest nacpat ji míšeninou z pisku a drtin či ovesnými plevami, později pilinami, někdy hodně napěchovaným senem nebo slámou. Potávena jest ještě povlakem, kterýžto lze snadno sejmouti a vyprati.

Paličky čili dřevěná soustružená vřetánka jsou dvojí: bez obálek a s obálkami nebo též s pláštěm nebo sukénkou čili převlečnými válcovitými pouzderky. Prvé jsou starší, druhé novější a výhodnější, neboť niti na nich navinuté a obálkami kryté tak snadno se neušpiní. Nejlepší jsou zhotovené ze dřeva švestkového a lipového, často se dědí. Od paliček se žádá, aby byly hladké a lehké, proto v moderní době se vyrábějí rovněž i z umělé hmoty, kterážto však u paličkářek neoblíbena jest.

Podvinek neboli pruh papíru tuhého, na němž jest vzor nakreslen nebo vypichán, ovíjí se v středu kolem podušky tak, aby vzor na něm byl naznačen i v místech, kde oba konce podvínku se stýkají, a nebyl přerušen a šel do sebe. Vzory jsou překreslovány ručně, později tištěny tiskárnou

vání nových vzorů. Odbyt krajek již nebyl záležitostí pouze faktorů čili zprostředkovatelů mezi krajkářkou a velkoobchodníkem. Krajky se začínaly prodávat prostřednictvím podomních obchodníků v lázeňských městech, začaly vznikat specializované obchody. Hlavním odbytištěm zůstalo, kro-

mě rakouské monarchie, Německo, Anglie a zejména USA, kde se snažili obchodníci prosadit, aby mohli čelit poklesu prodeje v Evropě, způsobeným dovozem čínských krajek s bezkonkurenčními cenami.

Lenka Zubačová
Muzeum Karlovy Vary

Krušnohorec Jan Vozábal (vlevo) bude pokračovat i v roce 2013 v tradici svého o 100 let staršího předchůdce (vpravo)

archiv J. Vozábala

Jan Novák

– muž se srdcem sportovce

Jan Novák se narodil v roce 1950 v Karlových Varech, kde prožil také své dětství. Po ukončení základní školy absolvoval Střední průmyslovou školu v Ostrově. Poté pokračoval studiem na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze. Zde se seznámil se svojí budoucí manželkou Světou, reprezentantkou v orientačním běhu. Mají spolu dvě děti, Janu a Petra. V roce 1976, po ukončení studií, začal pracovat jako profesionální trenér v Tréninkovém středisku mládeže v Karlových Varech a této činnosti se úspěšně věnoval řadu let. V letech 1986–1990 byl šéftrenérem juniorek ČR a později čtyři roky šéftrenérem juniorů ČR. V roce 1996 se odstěhoval na Boží Dar, kde vybudoval prosperující lyžařský areál Novako. Dnes, kdy se chystá k odchodu do důchodu, říká: „Byla to dobrá volba.“

Při vyslovení tvého jména se většinou lidí vybaví sjezdový miniareál Novako na Božím Daru,

který v porovnání s konkurencí připomíná spíš „záhumenek“. Přesto jsi úspěšný. Jak to děláš, dáš našim čtenářům možnost nahlédnout tak trochu „pod pokličku“?

Z našeho rodinného areálu máme skutečně radost. V roce 1994 jsme koupili neprosperující vlek od Slovanu Karlovy Vary. Bylo to pro nás něco úplně nového. Přestože jsme se nadále živili běžeckým lyžováním, v našem sjezdařském miniareálu jsme začali uskutečňovat své představy o sportovní rekreaci pro vyžití celých rodin. Nápadů, jak z dob našich studií, tak z výjezdů do zahraničí, jsme měli mnoho. Vymyslet hezký areál nebylo tak těžké, ale realizace byla a je dřina. Bylo nám od počátku jasné, že pokud máme být úspěšní na „záhumenku za barákem“, musíme připravit co

Zimní radovánky na Novaku

nejvíc netradičních aktivit a kvalitních služeb. To se snad podařilo, a tak dnes nabízíme nový vlek, dětský lyžařský koberec, snowtubing (jízdu na duších), půjčovnu, servis, vlastní lyžařskou školu (sjezdovou, snowboardovou i běžeckou), drobné občerstvení, soukromé parkoviště pro návštěvníky včetně sociálního zařízení. Od roku 2011 jsme začali i s letním provozem. Možné je tak vyzkoušet terénní káry, koloběžky, dětské lanové centrum „Šikalka“, trampolinu, houpačky, prolézačky a další atrakce. Jestli máme nějaký recept na úspěšnost? Nevím, ale držíme se těchto hlavních zásad: máme zájem, aby se u nás bavily celé rodiny, aby návštěvníci neměli pocit, že je chceme okrást, a každý rok se snažíme realizovat alespoň dvě novinky.

Ale abychom to vzali všechno od samého počátku. Jak se z tebe stal sportovec tělem i duší? Můžeš zavzpomínat na své lyžařské úspěchy?

První roky rozhodně nevypadaly na to, že se ze mne stane sportovec

Jan Novák – lyžař, závodník

tělem i duší. Byl jsem často nemocný, krátkodobá i dlouhodobá léčba nezabírala. V osmi letech jsem u MUDr. Trubačové uslyšel větu, která asi rozhodla o hlavní náplni mého života: „Honzik se musí přirozeně otužovat a sportovat“. To jsem s radostí začal plnit. Chodil jsem nejen do organizovaných tělovýchovných kroužků, ale hlavně jsem

sportoval s klukama úplně ve všem, co nás zrovna napadlo. A tak sport začal postupně vytlačovat všechny moje další aktivity (kreslení, hra na klarinet v hudební škole). Jako desetiletý sportovní nadšenec jsem nejen sám sportoval, ale také organizoval závody pro kamarády, hlavně takové, abych měl šanci vyhrát. Hrozně nerad jsem prohrával. K běžeckému lyžování jsem se dostal docela brzy. Rozhodující impuls mi

Stříbrná štafeta ze světové univerziády v Itálii – Jan Novák druhý zprava

daly sjezdařské závody na Neklidu, kterých jsem se v kategorii předžáků zúčastnil. Vyhrál jsem, ale byl jsem dodatečně diskvalifikován pro neprojetí branky. Nebyla to pravda. Oplakal jsem to a na trůn se přihlásil do běžeckého oddílu. V mém trénování mě výrazně inspiroval učitel tělocviku ze Základní školy v Drahovicích pan Zajíc. Dělal s námi snad úplně všechno: gymnastiku, míčové, závodivé hry, hokej, loď, kola, lyže, plavání i stanování v přírodě. To nebyl „soudruh“ učitel, pro nás byl prostě „Bůh“ a pro mne dodnes nedostižný vzor. Výsledky se dostavily až v kategorii staršího dorostu, kdy naše karlovarská štafeta (Kubát, Peřina, Novák) přivezla z mistrovství republiky historicky první medaili, bronzovou. Po dobu studií na vysoké škole jsem závodil za Slavii VŠ Praha, a přestože jsem se nestal nikdy mistrem republiky, vybojoval jsem několik republikových medailí. V té době jsem byl členem B týmu ČR, zálohy šestičlenné reprezentace. Úspěchy na mezinárodních závodech – Tatranském poháru a Zlaté lyži Českomoravské vysočiny – mi přinesly nominaci na světovou univerziádu do Itálie, kde jsem obsadil 2. a 4. místo. S funkcí profesionál-

niho trenéra skončila i má závodnická kariéra.

Tvoje trenérská práce byla velmi úspěšná. Stal ses nejúspěšnějším trenérem dorostu a juniorů v republice. Tradiční základny českého běžeckého lyžování v Jizerských horách a v Novém Městě na Moravě musely vzít na vědomí, že reprezentace nese jména krušnohorských borců. Proč ses nikdy nestal trenérem české reprezentace?

Od počátku své trenérské kariéry jsem měl jasno v tom, jak chci trénovat. Věděl jsem, že se budu od ostatních trenérů odlišovat svými metodami. Protože jsem si je ale na sobě všechny vyzkoušel, věřil

Juniorské reprezentační družstvo pod vedením Jana Nováka

jsem jim. Nad tréninkovými plány jsem strávil tisíce hodin a připravoval se na každý trénink. Vytvořil jsem systém přípravy těch nejmladších nejen pro vlastní klub Slovan Karlovy Vary, ale i pro spádové kluby v Nejdku, Perninku a Jáchymově. Pořádal jsem školení trenérů. Podařilo se mi přesvědčit (zblbnout) nejen trenéry, ale i závodníky. Po pěti letech se začaly dostávat výsledky. Závodníci vozili medaile z mistrovských závodů, první odchovanci se stali členy reprezentačních družstev.

A největší úspěchy? Těch bylo za těch třicet pět let mnoho. Myslím si, že jsme jediným individuálním sportem v Karlovarském kraji, který měl na posledních sedmi zimních olympijských hrách vždy minimálně jednoho odchovance. Například v norském Lillehamme-

ru startovali hned čtyři odchovanci karlovarského systému. Úspěchy Lukáše Bauera jsou všeobecně známé a jsou skutečným vrcholem karlovarské pyramidy. Už daleko méně lyžařských fandů ale ví, že Iveta Knížková (Roubíčková) a Eva Burešová (Háková) se staly mistry světa a mistryňmi Evropy, Martin Petrásek a Milan Šperl přivezli z mistrovství světa bronzové medaile. Dalších sedm Karlovaráků startovalo na zimních olympijských hrách, mistrovství světa, akademickém mistrovství světa či mistrovství světa juniorů. A v čem jsme se lišili? Bez dlouhé odborné diskuse: dělali jsme daleko více a kvalitněji všestrannou přípravu, a to až do mladšího dorostu. Vymyslel jsem několik speciálních napodobivých cvičení, která jsme úspěšně zařadili do tréninkového procesu. Trénovali jsme nejen pestře a zábavně, ale i více než ostatní.

Proč jsem se nestal reprezentačním trenérem družstva A? Byl jsem úspěšným šéftrenérem juniorského družstva. Přivezli jsme čtyři medaile a mnoho umístění do desátého místa. Ale pro to, abych se stal šéftrenérem A družstva, jsem příliš vybočoval z řady. Hodně jsem kritizoval a byl také hodně kritizován. Při oponování plánů jsem měl vždy s prosazováním svých představ a tréninkových metod problémy, a tak se nemohu divit, že mě nechťeli.

Bude syn Petr, v současnosti úspěšný „laufař“, pokračovat ve tvých šlépějích? Je to sice otázka pro něho, ale ty jako šéf rodinného týmu nám to snad můžeš prozradit.

Tak to zatím nevím. Petr má všechny předpoklady k tomu, aby

Jan Novák se synem Petrem před areálem Novako

pokračoval v tom, co jsem s manželkou začal. Do činnosti rodinného lyžařského areálu se zapojuje čím dál víc. Vede lyžařskou školu a je daleko šikovnější a progresivnější v propagaci areálu. A co se týče trenérské práce, tak předpoklady určitě má. I on absolvoval Fakultu tělesné výchovy a sportu UK v Praze. Prošel mojí školou všestranné přípravy a sport je pro něj stále zábavou. Pokud se někdy stane trenérem, jsem přesvědčený, že bude trenérem dobrým.

Současný reprezentační trenér je tvůj odchovanec Miroslav Petrásek. Jaký máš názor na jeho práci, výsledky a co si myslíš o budoucnosti reprezentačního A týmu? Co říkáš koncepci běžeckého lyžování u nás?

Mirka Petráska jsem trénoval několik let v žákovských kategoriích. Později se ke mně vrátil coby dospělý závodník a ještě i jako začínající trenér. V mnohém jsem mu pomohl a poradil. Rozuměli jsme si. Jako začínající reprezentační trenér

běžeckého lyžování u nás? Co ti mám povídat. Já s vedoucími představiteli svazu bojoval již v době, kdy jsem byl třeba předsedou trenérské rady. Před sedmi lety jsem se rozhodl z této pozice stáhnout a přenechat místo mladším. S koncepcí svazu nesouhlasím, například v práci s mládeží, ale nemám sílu ani možnost ji změnit.

Po krátké odmlce jsi to nevydržel, probudily se v tobě opět trenérské geny a začal jsi trénovat tentokrát ty úplně nejmenší děti. Co si od tohoto „odfíkání“ slibuješ, jaký máš cíl?

Prostě nastal správný čas. V Lyžařském klubu Slovan Karlovy Vary dospěla nejmladší tréninková skupina pana Husáka do žákovských kategorií a bylo třeba sestavit skupinu mladších dětí, která na předešlou věkově naváže. Moje vnučka Andulka dorostla do zmíněného věku a kolem ní se pohybovalo ještě několik šikovných mrňousků. Mne osobně mrzelo, že se z klubové činnosti vytratil systém, kterým

Jan Novák (v první řadě druhý zleva) se začínajícím trenérem Miroslavem Petráskem (v první řadě třetí zleva) a Lukášem Bauerem v dorosteneckém věku (v horní řadě druhý zleva)

žuročil bohaté zkušenosti mnoha trenérů, se kterými se setkal. Jeho přínos pro Lukáše Bauera a ostatní členy národního týmu byl velký. Čas a úspěchy však zapracovaly v jeho neprospěch. Jeho současná práce a výsledky jsou pro mne osobně velkým zklamáním. A co se týká činnosti a koncepce Svazu

jsme před dvaceti lety převálcovali lyžařskou republiku. Protože jsem okolo dětí neviděl nikoho, kdo by do toho šel, vzal jsem to na sebe. Během roku se naše skupina rozrostla na třicet šest lyžařů, o které se stará kromě mne ještě šest dobrovolných trenérů. A koloběh začal znovu. Gymnastika, míčové

Jan Novák a jeho tréninková skupina na nejmenších

hry, pochody, atletické disciplíny, jízda na kole, plavání a samozřejmě v zimě lyžování. Na únor připravuji i školení trenérů. Musím totiž vytipovat lidi, kteří postupně skupinu převezmou a dovedou ty nejlepší ke sportovním úspěchům, a přitom u všech vytvoří pěkný vztah ke sportu. A já budu jejich růst už pozorovat trochu zpovzdálí.

Žiješ na Božím Daru, jsi neskutecně akční člověk, byl jsi členem zastupitelstva, zakládáš Krušnohorskou o. p. s., můžeš nám představit i tyto stránky svých aktivit?

V zastupitelstvu už nejsem. Strávil jsem v něm osm let. Vstupoval jsem do něj s ideály, že pomohu prosadit rozšíření sportovního vyžití a zábavy pro návštěvníky Božího

Placka – odznak jako finanční příspěvek na úpravu lyžařských stop

Daru. Mnoho se povedlo – rekonstrukce naučné stezky Božidarské rašeliniště, „Ježíškova cesta“, vybudovalo se několik zpevněných komunikací v okolí, otevřely se nové přechody do Německa, ale to byla hlavně zásluha pracovníků radnice. Já jsem prosazoval vybudování víceúčelového sportovního

hřiště s umělým povrchem, vystavění stanice první pomoci společně se stylovým občerstvením za Špičákem, vybudování souběžné cesty s blatenskou silnicí pro lidi, kteří se vrací s dětmi z Ježíškovy cesty... To se zatím nepovedlo. V současné době jsem založil s Jakubem Čáslavským Krušnohorskou o. p. s., ta by měla být akčnější a mít širší záběr po vzoru Jizerskohorské. Ta totiž již několik let pomáhá obcím nejen se zimní úpravou lyžařské magistrály, ale i s projekty a realizací dalších volnočasových aktivit. Je samozřejmé, že naše konkrétní pomoc bude záležet na tom, kolik se nám podaří sehnat peněz. Už v letošním roce se mohou krušnohorští lyžaři zapojit tím, že si koupí od nás v Infocentru na Božím Daru nebo v areálu Novako „Placku“ (odznak jako finanční příspěvek na úpravu lyžařských stop v letošní zimní sezóně v hodnotě 500 Kč pro celoroční návštěvníky a 100 Kč pro krátkodobé pobyty). Začínáme hledat nejen sponzory, ale i možnosti, jak získat finanční prostředky na realizaci dalších projektů.

Co tvoje posedlost v organizování soutěží, závodů, která tě provází už od dětství?

Já nevím, kde se to ve mně vzalo. Na začátku našeho rozhovoru jsem říkal, že jsem již ve druhé třídě vymýšlel a pořádal pro spolužáky běžecké závody. To byl začátek. Dnes už bych těžko spočítal, kolik takových akcí jsem zorganizoval a stál v jejich čele jako ředitel. A nebyl to pouze běh nebo lyžování. Mezi největší určitě patřilo mistrovství světa v orientačním běhu v roce 1991 v Karlových Varech. Deset ročníků dětského triatlonu na Růžovém vrchu v Karlových Varech bylo rov-

Karlův běh – start na Božím Daru. Jan Novák první zleva v první řadě

něž velice úspěšných. Startovaly zde tisíce dětí, z několika později vyrostli i členové reprezentačních družstev ČR. Pořádal jsem i závody horských kol, například „Karel bike“, který se pojede již popatnácté. V letošním roce chystám čtyři závody, z nichž nejvýznamnější bude 7. ročník Ostrovské Xterra – triatlonový závod se uskuteční 15. června 2013. Závěrem nesmím zapomenout ani na 32. ročník lyžařského „Karlíkova běhu“ a samozřejmě na Karlův běh, který jsem připravoval minimálně dvacetkrát. Musím také poděkovat všem, kteří mě vždycky podporovali a pomáhali mi, a věřím, že mi zachovají přízeň i v dalších letech.

Zmiňuješ Karlův běh. Tradiční božidarská, desítky let trvající akce se stěhuje do Abertam. Dlouholetí příznivci a účastníci závodu se ptají proč? Co ty na to?

No, to je skutečnost, která mne hodně mrzí. Byl jsem nejen u prvních ročníků Karlova běhu, ale i u desítky dalších. Pamatuji se na to, kdy jsme dokázali s Jirkou Čáslavským a několika dalšími nadšenci připravit „Karla“, i když téměř nebyl sníh. Dřeli jsme, nejen s lopatama, několik dní. V současné době organizuje Karlův běh již nová ge-

nerace, což je dobře. Nejsou to však takoví „srdcaři“. Loňský ročník měl v zákulisí mnoho problémů. Pracovníci radnice na Božím Daru nedodrželi, co slíbili, například nebyly připraveny prostory pro stany na startu a v cíli závodu, nebyly vyvezeny a uklizeny kontejnery s odpady atd., a pořadatelům tak připravili mnoho těžkých chvil. K dohodě nedošlo ani při přípravě letošního

Neúnavný organizátor Jan Novák

ročníku závodu na Božím Daru. Radnice, ale i druhá strana asi mohly udělat mnohem víc. Neudělaly. Pořadatelé šli jednodušší cestou a domluvili se s vedením Abertam, které nabídlo lepší podmínky pro jeho uspořádání. Letos se to už nezachránil, ale doufám, že příští ročník bude nejen na Božím Daru, ale i s dojezdem opět na božidarském náměstí. Větší aktivitu očekávám nejen od božidarských radních, ale i od pořadatelů. Je pravda, že uspořádání tak masového lyžařského závodu vyžaduje v současné době vyřešení daleko větších problémů než před čtyřiceti lety, ale „Karlův běh“ za tu práci stojí.

Honzo, děkuji za rozhovor a přeji, aby tě elán neopustil ani v důchodovém věku.

**rozhovor vedl Jiří Kupilík
foto: archiv Jana Nováka**

Karel bike – start na Božím Daru

Lyžaři si přišli před Silvestrem vyvětrat hlavu a protáhnout těla

Nervozita na startu dětské kategorie

Již tradičně se předposlední den v roce konal zahajovací závod lyžařů-běžců na Jahodové louce u Božího Daru. Přes letošní teplé počasí byly tratě velmi dobře připraveny. Hlavní zásluhu na tom mají oddíloví trenéři a dvorní pečovateli o tratě Dan Rádl. V době, kdy bylo začátkem prosince sněhu dostatek a mrzlo, byly pravidelně upravov-

vány a vytvořila se kompaktní vrstva sněhu, která odolala i vánoční oblevě. Vzhledem k teplotě, která se celé dopoledne udržela kolem nuly, byla trať tvrdá a poměrně rychlá.

Závodu se celkem zúčastnilo 37 dětí a 19 dorostenců a dospělých z Karlových Varů, Aše a do-

Zajímavá shoda jmen vítězů Petry Novákové a Petra Nováka v kategorii dospělých

konce i dva závodníci z Plzně. „Asi jsme zanedbali propagaci, jinak by přišlo zhubnout a rozhybat se na silvestrovské oslavy více lidí“, vyjádřil se trenér mládeže Slovanu Karlovy Vary Vasil Husák. Přes nepříliš vysokou účast měly závody kvalitní obsazení a dobrou úroveň. V kategorii dospělých zvítězil přední dálkový běžec Petr Novák, v ženách byla nejrychlejší Petra Nováková, momentálně nejlepší česká juniorka.

I v dětských kategoriích se objevila mnohá známá a slavná jména, která vzbuzují do budoucna naději,

že běžecké lyžování v Krušných horách bude pokračovat na tradičně vysoké úrovni. Zmíníme například jména jako Bauerová, Husák, Kos, Krejčí, Novák, Nováková, Praveček, Pravečková, Řehořek, Soukupová a další. Je pěkné, že bývalí krušnohorští závodníci na náš krásný sport nezanedbali a vedou ke sportu i své potomky.

„Vyzkoušeli jsme si, že rozhodčí přes léto svou práci nezapomněli, a můžeme hledět do další sezóny s optimismem,“ dodal ještě Vasil Husák. A to je jistě potěšitelné, protože již 12. a 13. ledna 2013 se koná Štít Krušných hor za účasti všech krušnohorských i západočeských lyžařů. Následně 9. a 10. února se můžeme těšit na v pořadí již 42. ročník Karlova běhu, tentokrát se startem v Abertamech.

Začátek sezóny se na Jahodové louce jako vždy vydařil a nezbyvá než doufat, že za rok se do stopy vydá více lyžařských nadšenců.

**Petr Mach, Karlovy Vary
foto Kateřina Machová**

Běžkaři se již po šesté proháněli v centru Karlových Varů

Již šestý ročník závodu dvojic ve sprintu volným stylem – Carlsbad Ski Sprint – se uskutečnil 26. prosince. Na třídu Tomáše Garriguea Masaryka, kde se závod konal, bylo již 25. prosince navezeno 800 m³ sněhu, a lyžování v centru města si tak mohla vyzkoušet i veřejnost.

Program o 2. svátku vánočním začínal v 15 hodin závodem dětí. V kategorii předžáků vyhrál Matyáš Bauer, mezi žáky obsadil prv-

ní místo David Štefanov a v kategorii žákyň zvítězila Karolína Pavlasová. Následoval ještě závod juniorů, který vyhrál německý běžec Lukas Gross.

Od 17 hodin byl na programu koncert Václava Neckáře, který zazpíval své nejznámější písně. Před hlavním závodem se uskutečnil ještě závod osobností v historických oděvech. Mezi nimi byl i žokej Josef Váňa nebo běžkyně Ivana Sekyrová. Tento závod vyhrál primátor Karlových Varů

Petr Kulháněk ve dvojici s Jitkou Peřinou.

Poté již následoval hlavní závod, kterého se zúčastnily dvojice z Rakouska, Německa, dvě dvojice z Ukrajiny a jedna smíšená dvojice Rakousko/USA. Hlavní závod mužů vyhrála dvojice z Německa, Oliver Wunsch a Daniel Heun. Čeští lafari Martin Koukal a Stanislav Řezáč obsadili čtvrté, bramborové místo.

Běžci Martin Koukal (první zleva) a Stanislav Řezáč v zajetí reportéra ČT

Závod osobností probíhal ve dvojicích: olympionik Marian Panak (první zleva) s Lucií Veselou (zcela vpravo), Josef Váňa mladší (druhý zleva) s otcem (pátý zleva), Jitka Peřina z Božího Daru (třetí zleva) s primátorem Karlových Varů Petrem Kulhánkem (vpravo od Jitky), běžkyně Ivana Sekyrová (šestá zleva) s vítězem Ostrovské Xtery Kubičkem v Klobouku

Šestý ročník Ski Sprintu měl i jednu novinku, závod žen. Mezi ženami se utkaly dvojice z LK Slovanu Karlovy Vary, SK Jablonce a také německá dvojice Nadine Hermann a Jenny Mann, která závod žen vyhrála. Závod ukončil ve 20 hodin ohňostroj.

**text a foto Jana Picurová,
Horní Blatná**

Ježíškova cesta na Božím Daru nabízí příjemný výlet všem věkovým kategoriím

Mapka Ježíškovy cesty na náměstí v Božím Daru

Ježíškova cesta patří již neodmyslitelně k Božimu Daru stejně jako Krakonoš do Krkonoš. Před několika lety byla vybudována v lese „na zelené louce“ jako turistická atrakce, během krátké doby se však stala fenoménem, který zásadně ovlivnil letní návštěvnost Božího Daru. Celá cesta vede po zpevněném povrchu a měří 5 km (kratší okruh) nebo 13 km (delší okruh).

Postavičku Ježíška potkáte na Božím Daru na každém rohu

telekomunikační stožár po bývalé větrné elektrárně.

Hned za hřbitovem je první přístřešek „U královny Větrule“, na malované tabuli v přístřešku si můžeme přečíst, kdo to Větrule je a jaké místo zaujímá v Ježíškově světě. Dále je v přístřešku mapa a otázky pro děti, odpovědi na ně si děti mohou zapisovat do Ježíškova zápisníčku, vedle jsou dvě houpačky, pružinový koník a kládovka. Dále pokračujeme po cestě lemované jeřábovou alejí, směrem na Vraký (název pochází od složiště vysloužilé vojenské techniky po druhé světové válce). Asi po 500 m chůze na kraji lesa po levé straně cesty mineme totem se sovou, který stejně jako ostatní sochy na Ježíškově cestě vyřezal Zdeněk Rofejz z Nových Hamrů. Od tohoto místa po každých zhruba 100 m potkají děti nějakou atrakci: sochy srnce a zajíce, houpačku sestřenice veverky, sochu Krušnohory (mladšího bratra Krakonoše), trojhrázdu, šikmý kolotoč, sochu vodníka.

U ní se nám otevře nádherný výhled na údolí Černé a čedičový vrch Špičák. Dále mineme úžasnou sochu krávy a kohouta a jsme u dru-

Krušnohory děti milují

Ježíškovu cestu je možné absolvovat v létě pěšky nebo na kole a v zimě na běžkách. Po příjezdu na Boží Dar můžeme v létě zaparkovat na příčné ulici na náměstí, v zimě raději na některém z placených parkovišť, na která nás odkazují světelné tabule po vjezdu do obce. Klasický začátek Ježíškovy cesty je v info-centru v budově radnice, kde děti dostanou Ježíškův zápisníček a dospělí mapku se zákresem trasy. Ta začíná za hřbitovem. Těm, kteří by jej nenašli, poslouží jako orientační bod

hého přístřešku u netopýrka Pírka, vedle jsou pružinové houpačky koníka a kačenky. Pokračujeme po cestě lesem směrem doleva, děti si cestou mohou pohrát s netopýrkem na laně a vylézt na totem s orlem, po nějakých 300 m jsme u třetího přístřešku u Hvězdulky s houpačkou trojnožkou a přelážkou.

Vedle je odpočívadlo, za ním cesta protíná bývalý pohraniční pás, kde byly ještě v šedesátých letech natažené dráty. Za pásem na nás číhá dře-

Vodník sleduje, jestli je v Černé dost vody

věný loupežník, dále pak muchomůrky, hříbky, čápi a pro nezbedy trojčidlo. Už jsme u čtvrtého přístřešku u Tápuly s přeskakovacími tyčemi a kladinou, tady se musíme rozhodnout, jestli se krátkým okruhem vrátíme na Boží Dar – pak musíme doleva, nebo jestli absolvujeme velký

Betlém

dojít k dalšímu přístřešku u konce naučné stezky Božidarské rašeliniště; pokud nás zaujmou zde umístěné tabule, můžeme se vyhnout silnici po 2,5 km dlouhé naučné stezce. Poslední zastavení Ježíškovy cesty nás čeká těsně před obcí u čističky.

Na malém okruhu se nemusíte bát počasí, vždy je kam se schovat

okruh o délce 13 km – pak musíme doprava. V každém případě doporučuji návštěvu bufetu Krmelec, 50 m vpravo od Tápulova přístřešku.

Na malém okruhu nás ještě čeká dřevěný betlém a sochy horníka, Dlouhého, Širokého a Bystrozrakého, čerta, lišáka, zakleté princezny a sedmihlavé saně.

Před silnicí se ještě můžeme ukrýt v přístřešku u Pořádníka a vyřádit se na prolézačce mučírna. Zde musíme odbočit doleva a po silnici

Rozhodneme-li se pro velký okruh, nesmíme zapomenout hned za bufetem odbočit doleva. Po protažení na trojhradě se můžeme u odpočívadla pokochat výhledem do údolí Zlatého potoka, po mírném stoupání nás čeká další odpočívadlo a následně přístřešek u Fukacha s lanovkou a prolézačkou. Potom pokračujeme dále směrem na Myslivny, buď můžeme jít po cestě a na silnici odbočit doprava, nebo jít po louce podél lesa, za úpravou vody odbo-

Horník

chovalou kamenou terasou a posezením. Na louce nás čeká přístřešek u Skákoše se skluzavkou a u Pírka s prolézačkou. Po Špičácké cestě dojdeme lesem kolem dalšího přístřešku až k Blatenskému příkopu a k silnici, kde se vpravo trasa napojuje na malý okruh. Po návratu na Boží Dar nesmíme zapomenout opět navštívit infocentrum, kde děti po předložení vyplněného Ježíškova zápisníčku obdrží malý dárek.

číme doleva do Národní přírodní rezervace Božidarské rašeliniště směrem ke Špičáku. Hned za odbočkou potkáme jeden přístřešek a další s kolotočem u Nimbuska v polovině stoupání, pokračujeme stále rovně do kopce až pod Špičák, zde odbočíme doleva k bývalému hostinci Wunderblume s dosud za-

Sup

**podle podkladů infocentra Boží Dar
zve na výlet Karel Picura**

42. ročník Karlova běhu – přesun z Božího Daru do Abertam

Zpráva o přesunu startu velkého krušnohorského závodu pro veřejnost z Božího Daru do Abertam nás zaskočila. Redakce Luftu proto požádala pořadatele i město Boží Dar o vysvětlení a do uzávěrky lednového vydání Luftu jsme obdrželi vyjádření Petra Voráčka za Lyžařský klub Slovan Karlovy Vary.

Proč se Lyžařský klub Slovan Karlovy Vary rozhodl pro spolupřátelství s MTB CS Teamem a jaké jsou dosavadní zkušenosti se zařazením Karlova běhu do seriálu Stopa pro život?

Již potřetí se tento tradiční závod uskuteční jako součást seriálu Stopa pro život, jehož organizátoři jsou úspěšnými pořadateli největšího seriálu na horských kolech v ČR – Kola pro život. Spolupřátelství Lyžařského klubu Slovan Karlovy Vary a MTB CS Teamu ukázalo, že Stopa pro život je jednoznačně nejlepším seriálem závodů v běhu na lyžích u nás. Kromě důrazu na bezchybné pořadatelské, organizační a technické provedení je její prioritou zajištění kvalitních služeb v areálu pro maximální pohodlí a spokojenost závodníků včetně jejich doprovodu. Spojením s MTB CS Teamem jsme se posunuli o několik příček výš, nebojím se nyní říct mezi nejlepší závody v Evropě, zkušenosti jsou úplně ty nejlepší.

Než jsme se spojili se Stopou pro život, bylo zázemí závodu zajišťováno tak, že prezence byla na úřadě Božího Daru, v cíli byl jeden až dva stánky, kde se podával teplý čaj a malé občerstvení. Na 39. ročníku jsme zajistili větší stan, kde se účastníkům podávaly těstoviny. Dále bylo zajištěno malé pódium pro vyhlášení. Na jaře 2010, po 39. ročníku, jsme byli osloveni zástupci MTB CS Teamu s tím, že připravují ke svému seriálu na horských kolech „Kolo pro život“ se-

riál závodů na běžkách „Stopa pro život“. Po celý zbytek roku probíhala jednání o „spolupřátelství“. Největším problémem bylo najít vhodný prostor pro zázemí, protože zástupci MTB CS Teamu měli požadavek zajistit stejný komfort zázemí, na jaký jsou zvyklí účastníci Kola pro život (velkokapacitní stany, vlastní kuchyně, depo pro závodníky, přípojka vody a kanalizace). Do té doby byl cíl Karlova běhu na náměstí Božího Daru a start, pokud byly dobré sněhové podmínky, na pláni směrem ke Špičáku. V roce 2010 začala rekonstrukce náměstí na Božím Daru, výstavba kašny, vysazení stromů, osazení informačních cedulí, příjezd k Božím Daru byl rozparcelován na výstavbu nových domů – nikdo nemyslel na to, že se v zimě koná Karlův běh. Zástupci MTB CS Teamu se „kulisa“ náměstí Božího Daru velice líbila, ale i přes veškeré úsilí zanechat vše na Božím Daru nebo v jeho těs-

ném sousedství kvůli požadavkům na prostor, zajištění přívodu pitné vody a odpadu nešlo technicky zabezpečit. Po zdlouhavém hledání řešení padla jediná volba na objekt bývalé celnice. Bohužel i toto řešení nebylo vyhovující, a proto jsme po skončení 41. ročníku byli nuceni hledat jiný prostor pro zajištění zázemí.

Proč byl objekt bývalé celnice za Božím Darem nevyhovující?

Jako nevyhovující se ukázalo, že objekt je v těsném sousedství mezinárodní silnice. Přestože jsme měli zajištěno bezplatné parkování na parkovištích města, účastníci parkovali vozidla u celnice a často nerespektovali značení ani pokyny pořadatelské služby, docházelo k zablokování silnice a nemohl projet autobus. Řešili jsme problémy s příslušníky policie, a to i z německé strany. Také jsme měli problémy s opuštěnou celnicí, potýkali jsme se s totálně zamrzlou pitnou vodou a se šestimetrovými

zavějemi. Dalším problémem bylo, že poslední čtyři kilometry závodu se jely do kopce (a proti větru), což mnoho účastníků odrazovalo a rovnou „hlásili“, že jestli to tak bude i příští ročník, raději se neúčastní.

Změnil se přístup zástupců radnice a zastupitelstva města Boží Dar k pořadatelům Karlova běhu v porovnání s minulými lety?

Proběhlo několik jednání se zástupci radnice na Božím Daru i přímo na jeho zastupitelstvu. Boží Dar v současné době nevlastní prostor, který by byl vyhovující pro zázemí Karlova běhu. Se zástupci radnice a MTB CS Teamu jsme projížděli osobně všechny možné varianty. Tento prostor jsme OPRAVDU nenašli. Se zástupci města jsme se přátelsky „rozešli“ s tím, že se budeme snažit pro příští ročník najít vhodný prostor, aby se Karlův běh mohl na Boží Dar znovu vrátit. (red)

POZVÁNKA

Alternativní volba startu 42. ročníku Karlova běhu padla na město s dlouholetou lyžařskou tradicí – Abertamy. Také letos se běžkaři mohou 9. a 10. února těšit na velkokapacitní vyhřívaný stan s klimatickou zónou a výdejem několika druhů teplých jídel z vlastní kuchyně. Určitě uvítají Depo Kooperativy s bezpečnou úschovnou lyží a zavazadel po celý den, vyhřívanou převlékárnu a profesionálním skiservisem. Po celý víkend bude otevřená Hospoda Stopa pro život s velkým výběrem jídel. Tímto zveme na Karlův běh závodníky, širokou sportovní veřejnost a všechny čtenáře a příznivce Luftu, více na www.karlubeh.cz.

**Za Lyžařský klub Slovan Karlovy Vary
Petr Voráček**

Ruční výroba snů v Annabergu Pozvánka do muzea Manufaktura snů

Obrovská sbírka krušnohorských snů našich předků

Vracíme se k informaci, kterou jsme publikovali v nultém čísle Luftu, který byl distribuován jako vánoční dárek v omezeném množství v prosinci 2011 a nyní je ke čtení již pouze na našem webu www.herzgebirge.cz. Město Annaberg vybuodovalo zvláštní

považují za nejvýznamnější soukromou sbírku krušnohorského lidového umění. Zakladatelkou sbírky byla její babička Marie Ströher, která emigrovala z komunistické NDR do Švýcarska, stala se úspěšnou podnikatelkou a posílala peníze do Saska důvěrníkovi,

Dřevění andělé v Annabergu létají jako za starých časů

muzeum, které je věnováno sbírce švýcarské mecenášky Eriky Pohl-Ströherové, kterou odborníci

aby pro ni kupoval staré vyřezávané figurky a jiné předměty, zbylé na půdách po předcích. Nasbírané poklady se tak vrátily do milovaných Krušných hor – Herzgebirge. Muzeum má tři patra, každé představuje jiný pohled na hračky a lidové řezbářské umění. První je pojmenované „Dívat se“ a přináší bezpočet figurek od miniaturních mechanických stříbrných dolů až po pohledy do běžného života v krušnohorských rodinách v 19. století. Druhé patro muzea je nazvané „Dělat“ a umožňuje návštěvníkům nahlédnout do zákulisí hracích strojů a mechanického pohybu některých vystavených exponátů. Část je pak upravená jako babiččina půda, kde návštěvníci otvírají tajuplné skříň a nacházejí v nich poklady starých hraček. Půdní prostory Manufak-

tury snů jsou věnovány vánoční tradici a mají příznačné jméno „Žasnout“. V tmavé místnosti plují vzduchem andělé, vedle se točí dvoumetrové vánoční pyramidy. V Sasku je tradice krušnohorského řezbářství stále živá, takže davy proudí expozicemi, i když vstupné není nízké, 7 eur pro dospělé, 4 eura pro děti a 18 eur stojí rodinné vstupné. Přesto peníze ze vstupného nestačí k úhradě nákladů na provoz, doporučuji tedy návštěvu před případným zdražením.

Sbírky obsahují také betlémy, některé pohyblivé, i z české strany Krušných hor, s následujícím vysvětlením:

Počátkem 16. století bylo saské Krušnohoří z náboženského hlediska rozdělenou zemí. V saském kurfiřtství s městem Buchholz došlo v roce 1525 k reformaci a od roku 1620 byl hře-

ben Krušných hor nejen zemskou hranicí, nýbrž také hranicí, oddělující protireformační Čechy. Přesto saské Krušnohorce nadále ovlivňovala tradice českých betlémů. Výjevy z narození Ježíše se nacházejí na typických saských krušnohorských vánočních pyramidách a betlémech (Krippen) a jsou poselstvím víry (dobrou zprávou, evangeliem) i dnes, kdy ve společnosti náboženská konfese ztrácí význam spolu s náboženstvím jako takovým.

Ne vše se podařilo skoupit důvěrníkovi paní Marie Ströher, protože působil na německé straně Krušných hor. V Horní Blatné žije babička, která zdědila rodinný betlém po své babičce, narozené v roce 1853, ale to už patří do naší rubriky „Zapomenuté příběhy“, tak možná někdy příště.

Rodinný betlém z Horní Blatné – 1853?

text a foto Petr Maglia

Podzemí, jak je neznáme Úkryt z dob třicetileté války na Hřebečné?

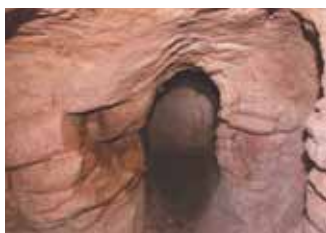
Člověk moderní doby má mnohdy nutkání vidět v minulosti období víceméně harmonické a plné nostalgicky krásných a uspořádaných mezilidských vztahů. Některá období se takto při bližším zkoumání

Na počátku objevu byl poměrně nenápadný terénní propad

opravdu dají vnímat, mnohá období jsou však naplněna nelítostnými válečnými a myšlenkovými boji. Při podrobnějším zkoumání lidských dějin se dají rozeznat periodicky se střídající období zápasů a období relativního poklidu. K těm relativně klidným obdobím českých dějin si dovolím přiřadit třeba 18. a 19. století či posledních 50 let století dvacátého. Mezi ty neklidné až bouřlivé období můžeme přiřadit třeba první polovinu století dvacátého nebo, a možná v první řadě, první polovinu století sedmáctého. Je to

období nechvalně proslulé třicetileté války. Tato válka začala jako nenápadné provinční povstání evangelické části stavů českých zemí proti utužující se centralizaci habsburské monarchie a skončila vyhlazovací válkou, která třeba v zemích Koruny české snížila počet obyvatel o nejméně třicet procent. Není možná od věci si připomenout, že tak často připomínaná poprava českých pánů na Staroměstském náměstí nebyla popravou pouze Čechů, nýbrž i Němců či Slováků, v první řadě pak popravou evangeliků a vůdců ozbrojené vzpoury proti panovníkovi. Jedním z nejvýznamnějších osobností popravených 21. června 1621 byl Jáchym Ondřej Šlik, rodák z Ostrova nad Ohří a přímý potomek zakladatelů Jáchymova či Abertam. Na druhé straně sporu, straně věrně katolickému domu habsburskému, pak stál velký český vlastenec Vilém Slavata z Chlumu a Kozumberka či další český velmož Jaroslav Bořita z Martinic.

Vnitřek úkrytu byl vyražen v rozvětralé žule

Tato pohnutá a smutná doba je dokumentována i v kronikářských zápisech své doby. Tak například v jáchymovské kronice lze k přelomu let 1633–1634 číst následující zápisy: „...kvůli neustálým útokům ubytovaných vojáků utekl ze svého domu a nechal ho napospas osudu...“, nebo „...Heinzelovi zastřelili vojáci dceru před vlastníma očima...“ atd. atd.

Toto opravdu strašné období je vedle písemných záznamů dokumentováno i hmotnými památkami. Památkami, které ve své reálné syrovosti ukazují hrůzy války. Jednu takovou „památku“ jsme náhodně odkryli na konci podzimu pod čedičovým lomem na Hřebečné. Jde o malý labyrint chodeb a prostorů vyhloubených těsně pod povrchem v měkké žulové skále. Některé části

tohoto podzemí již podlehly zubu času či byly zasypány při těžbě čediče v těsném sousedství. Celkově však tyto prostory do dnešních dnů působí dojmem narychlo

vyhloubené zemljanky, používané pro úkryt potravin, cenností či celých rodin před řáděním vojenské soldatesky. Tuto hypotézu o úkrytech v podzemí dokládají nejen

Cesta z podzemí zpět na světlo

písemné záznamy své doby, ale potvrdily ji rovněž archeologické nálezy z blízkého okolí.

Nezbývá než doufat, že nám ani našim dětem nebude třeba v budoucnu hloubit těsně pod zemí úkryty před řáděním válečné furie.

Marek Nesrsta, Abertamy
foto Jan Albrecht

ZARUČENÉ POČASÍ

Prosinec přinesl zajímavé výkyvy počasí

Prosinec 2012 byl, co se týče počasí, skutečně zajímavý. Od 1. do 15. prosince napadlo nejvíce sněhu za posledních deset let (65 cm) a z 23. na 24. prosince spadl největší úhrn dešťových srážek za 40 let (40,6 mm/m²). Na štedrovečerní ráno vystoupala teplota na +7,4 °C, což byla pro tento den nejvyšší teplota za 40 let. Připomeňme ještě dva další teplotní rekordy loňského roku: nejchladněji bylo 6. února

(−33,5 °C) a nejtepleji 20. srpna (+36,4 °C).

Již na začátku zimy jsem předpovídal, že Vánoce budou bílé až v nadmořské výšce nad 700 m. A že první dekáda ledna bude mít podobný charakter. Sněhu se bude dařit více právě až nad 700 m, v nižších polohách to bude připomínat spíše jaro. V dalších dvou dekádách si zimu užijeme více, ale dá se říci, že Ladovy obrázky první

polovina ledna až tolik připomínat nebude.

Dvacet let jsem patřil díky dceři ke stavitelům sněhuláků. Dostávala je každý rok jako dárek okolo Vánoc. Ti první byli vždy tak 300–350 cm vysokí, ale jak rostla dcera, rostli i sněžní krasavci. Ti poslední už byli opravdu impozantní (450 cm) a ten zcela poslední měl ke klobouku, který tvořil 20litrový sud, dokonce 5 m. Technologii neprozradím – jen mohu říci, že to byla stavba na několik dní a spotřeboval jsem vždy až 1 500 l vody. A že jediným prostředkem, jak dostat sníh do čtyř metrů, byly kbelíky a žebřík. Na poslední fázi stavby bylo třeba 7 hodin práce a troje kompletní převlečení. Ale byla to vynikající terapie na vánoční nadváhu. Prokazatelně jsem v průběhu tří dnů shodil až 4 kg. A odměnou byly rozzařené dětské oči a stovky zvědavců, rozježděná přístupová cesta k domu

i kopec legrace při stavbě i z radosti návštěvníků.

I vám všem doporučuji pořídit si nějakou tu legrácku poblíž vašeho domova. Určitě se stane zdrojem radosti, kterou v dnešní době tolik potřebujeme.

Přeji všem hodně štěstí, zdravíčka a osobní pohody v tomto roce.

Rudolf Kovařík

Autor článku s jedním ze svých sněžných obrů

Jak si zvířátka volila krále

Když děti ze základní školy v Horní Blatné zjistily, že malují pro Luft, namalovalo každé dítě jedno zvířátko, takže máme problém s autorstvím a s názvem obrázku, který s dále uvedeným textem nesouvisí

U potoka potká bobra zajíce. „Jak se máš, kamaráde?“ vyzvídá bobra. „Jak bych se asi měl, blbě. Ta současná krize mě asi zahubí. Na polích v okolí samá řepka a na šťavnatou travičku musím hodně daleko, až pod kopec. Kde jsou ty dobré časy, kdy jsem hledal zbytky sena. Dneska mi plesniví dva velké balíky hned nad pelíškem a zásoby mrkve se zelím jakbysmet,“ naříká zajíc. „A jak jsi na tom ty, příteli?“ obrací se zajíc na bobra.

„Ani se neptej. Stará doba meliorací a vyrovnávání toků řek je pryč a kolem vody dnes roste samý cizokrajný bordel, který se nedá hlodat ani konzumovat. Jó, když se tenkrát topilo hlavně uhlím, bylo po lesích měkkého dřeva habaděj. A dneska za mizernou samovýrobu chtějí takové hříšné peníze. Dokonce i u zubaře už musím platit,“ stěžuje si bobra.

„Ale, pánové, zanechte těch řečí. Co říkáte na chystanou vol-

bu nového krále našeho revíru?“ přispěchal se zapojit do diskuse sysel. „No, co bychom říkali,“ bere si slovo zajíc a pokračuje: „Starý vlk končí. V pravý čas. Jeho vytí už stejně skoro nikdo neposlouchá. Král zvířat, lev, od časů Brunclíka v našem revíru nežije, statní jeleni se nerodí, dobře vykrmených divočáků je sice všude plno, ale ti všechno jenom rozryjí. Tak si musíme vybrat z našich řad, a to bude asi problém.“

„Máš pravdu, zajíci,“ přitakává bobra a dodává: „Konečně se k tomu můžeme vyjádřit svobodně všichni. Doba, kdy krále vybíraly mezi sebou smečky, tlupy a rudly zvířat jsou nenávratně pryč.“

„No jo, to je sice pravda, ale koho vybrat?“ mudruje sysel. „Já rozhodně nebudu volit toho hada. Je sice moudrý, ale ta jeho pomalovaná kůže, samý klikyhák. A toho japonského jelena Siku určitě také ne. Je u nás v revíru úspěšný, ale při říji moc nevybíravým způsobem troubí,“ dokončuje proslov sysel. „Ale pak tu máme přece hodnou srnku se smutnými očima, aktivní a chytrou lasičku a nenápadnou myšku,“ bere si slovo opět zajíc. „To přece nemyslíš vážně,“ skáče mu do řeči bobra. „Král má být pro-

stě král, persóna. Já se určitě rozhodnu mezi mrzoutem jezevcem a rudým lišákem. Mají nejvíce preferenci,“ uzavírá bobra. „To máš sice pravdu, ale oba se zašpinili ve stejné noze,“ horuje sysel.

„Ještě tu jsou přece modrý norek a americký medvídek mýval,“ doplňuje přispěchavší veverka. „Prosím tebe, modrý norek, pořádku zůstane modrý kožich a ten medvídek slibuje všem všechno. To nemají ani v Americe. Král přece neslibuje, co nemůže splnit,“ uvádí věc na pravou míru sysel. „Pak už nám nezbyvá než ten starý medvěd,“ konstatuje bobra. „Je sice starý, pořádku někde chrápe a jeho bručení je taky někdy nesrozumitelné. Přestože dlouhou dobu žil ve vedlejších revírech, o náš nový revír se hodně zasloužil. Ty jeho staré brlohy u nás se mu vrátily,“ pokyvuje mezi řečí hlavou bobra. „Je tady doma a navíc ho znají všichni v celé říši zvířat,“ uzavírá diskusi veverka.

„Samé kecy, samé kecy, kecy,“ zakřičí z větve sojka. Zadumaná zvířátka se rozcházejí.

A jak to nakonec v revíru dopadne?

To necháme, přátelé, na vás.

Jiří Kupilík

Houbová omáčka s bramborovým knedlíkem dle Roswithy Picurové z Perninku

Houbová omáčka

3 hrsti sušených hub, 1 menší cibule, 3 lžice hladké mouky, 2 bobkové listy, 3 nová koření, 3 celé pepře, ocet, cukr, sůl, máslo, sladká smetana

Houby namočíme na 2 hodiny asi do 1 l vody, osolíme a uvaříme doměkka. Na másle zpěníme nadrobno nakrájenou cibuli, zasypeme hladkou moukou, zapražíme a zalijeme asi půl litrem vody, osolíme, přidáme bobkový list, nové koření, celý pepř, povaříme, dolijeme scezeným vývarem z hub, podle chuti přidáme ocet a cukr, znovu provaříme a přecedíme na uvařené houby. Přidáme sladkou smetanu, případně můžeme zjemnit oříškem másla.

Bramborový knedlík

1 kg uvařených brambor (nejlépe den předem), 35–40 dkgrubé mouky, 1 lžice solamylu, 1 vejce, lžička soli

Brambory nastroháme na jemném struhadle, pracujeme s ostatními přísadami a uhněteme koule o velikosti tenisového míčku, vaříme ve vodě 15–20 min, po uvaření rozpůlíme niti.

(foto PM z kuchyně JM)

Yettischool
Ski, snowboard & snowkite škola
Půjčovna značkových lyží, snowboardů
a snowkitů

www.yettisnowboard.cz / dasa@yettisnowboard.cz
tel: 0420 777863236 / Boží Dar 58. 36262

ENGADIN BOŽÍ DAR CZ

**Komfortní, plně vybavené apartmány
v centru obce Boží Dar.**

**wifi zdarma v celém objektu, sauna
dětský koutek, stolní fotbálek
kamerově hlídané parkoviště, garáž**

**Tel. +420774701505
info@apartmanyengadin.cz
www.apartmanyengadin.cz**

**Účetní a daňová kancelář
Věra Malimánková**

- vedení účetnictví
- daňové evidence
- výpočet a optimalizace daňové povinnosti
- vypracování daňových přiznání
- zpracování mezd
- personální agendy
- mzdový audit
- zastupování na příslušných úřadech

II. odboje 194, Horní Blatná
Tel.: 353 541 771, 728 479 709
Email: vm@fias.cz

AXA TRAVEL
Krymská 5, 360 01 Karlovy Vary
Tel.: 353 230 101, fax: 353 230 102
E-mail: info@axatravel.cz, www.axatravel.cz

- zájezdy do celého světa po celý rok
- last minute za minimální ceny
- komplexní cestovní služby
- mezinárodní jízdenky, letenky

Parkování a zastávka MHD (2,3,4,5,6,10) jen 50m od kanceláře

Krušnohorský penzion Javor

Rodinné a společenské akce
(svatby, křtiny, promoce, narozeniny...)
Firemní akce
(školení, večírky, teambuilding,
valné hromady, porady...)

Kontakt
II. odboje 194, Horní Blatná
Tel.: 353 541 770, 606 728 170, 728 479 709
Email: info@kpj.cz, <http://www.kpj.cz>

HORNÍ BLATNÁ

sáčky • přirezy • kelímky
papír • tašky • folie • tácky

**602 130 841
606 893 445**

www.obalyzeleny.cz

TRUHLÁŘSTVÍ DORAZÍN ABERTAMY
VÁM NABÍZÍ
KRUŠNOHORSKÝ NÁBYTEK

TRADIČNÍ KANADSKÉ TECHNOLOGIE
RUČNÍ ZPRACOVÁNÍ NA ZAKÁZKU

SRUBOVÝ NÁBYTEK PRO GENERACE!

KONTAKT:

Tel. 725 891 545
dorazin.truhlarstvi@seznam.cz
DE: Tel. +420 608 359 838
www.truhlarstvi-dorazin.cz

KROVY, HRÁZDĚNKY, TESAŘSKÉ PRÁCE

Ing. Bohumil Slavíček
Mobil: 602 143 556
Fax: 352 467 096
e-mail:
riso93@seznam.cz
<http://riso.regnet.cz>

Hospodářský srub v Horní Blatné

LESY JÁCHYMOV
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

**SPRÁVA LESŮ
MĚSTA JÁCHYMOVA**

MYSLIVOST

❖ poplatkový lov jelení zvěře

NÁKUP A PRODEJ DŘEVA

PILAŘSKÁ VÝROBA

- ❖ certifikované stavební řezivo
- ❖ paletové přílezy
- ❖ řezání střešních krovů na zakázku do délky 10,5 m
- ❖ pořez na zakázku

MĚSTSKÉ LESY, Mathesiova 209, 362 51 JÁCHYMOV
tel.: **353 811 211**, fax: **353 811 221**

STŘEDISKO PILAŘSKÉHO PROVOZU
Dvořákova 999, tel.: **731 111 784**

KVALITNĚ

Levně

RYCHLE

Potučky 171

**Po - Ne
10:00 - 17:00**

**Středa
ZAVŘENO**

tel.:
351 120 294

ŠKOLA BĚŽECKÉHO LYŽOVÁNÍ

Naučíme Vás klasiku i bruslení!

Kontakt:
Areál Novako
Boží Dar 196
+420 773 625 402
school@novako-ski.cz
www.skola-bezky.cz

Výuka: jednodenní, víkendová, individuální

Darujte pololetní předplatné
MĚSÍČNÍK KRUŠNÉ HORY - ZÁPAD
Za 200 Kč každý měsíc ÚNOR až
ČERVENEC
barevné svědectví z Krušných hor a okolí
poštou na doručovací adresu v ČR
Objednávky pro Vaše blízké zašlete:
herzgebirgeluft@seznam.cz

KRUŠNOHORSKÝ LUFT o.p.s.
Komenského 299, 362 37 Horní Blatná

Ubytování v soukromí
Tel. 604 100 425

TRUHLÁRNA KAŠPAR.CZ – NEJSME PLÁTCI DPH
VYRÁBÍ: OKNA, DVEŘE, ZÁRUBNĚ, SCHODY, NÁBYTEK AJ.
MOŽNOST POREZU VLASTNÍ KULATINY
MEINLOVA 188, PERNINK, T-353 892 383 • M-723 331 711